

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta provozně ekonomická

Obor provoz a ekonomika

Katedra práva

Bakalářská práce

UKONČOVÁNÍ POBYTU CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY – SPRÁVNÍ VYHOŠTĚNÍ

Autor:

Tomáš Zýka

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Ing. Pavel Pikola, Ph.D.

Praha 2011 ©

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tomáš Zýka

obor Veřejná správa a regionální rozvoj - Most

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze čl. 16 určuje tuto bakalářskou práci.

Název práce: **Ukončení pobytu cizinců na území České republiky - Správní vyhoštění**

Osnova bakalářské práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Správní vyhoštění - skutečný případ
4. Jednotlivé úkony při Správním vyhoštění
5. Legislativa České republiky
6. Legislativa Evropské Unie
7. Příjmací a Záchytná zařízení na území České republiky
8. Fakta o vyhoštěných cizincích z území České republiky
9. Zjištěné skutečnosti a návrhy na zlepšení stavu
10. Závěr
11. Seznam použitých zdrojů
12. Přílohy

Rozsah hlavní textové části: 30 - 40 stran

Doporučené zdroje:

Zákony České republiky
Interní nařízení Cizinecké policie

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Ing. Pavel Pikola**

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2011

.....
Vedoucí katedry

.....
Děkan

V Praze dne: 19. 2. 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Ukončování pobytu cizinců na území České republiky – správní vyhoštění“ jsem vypracoval samostatně. Veškeré poklady a použitou literaturu uvádím v seznamu použité literatury.

V Praze dne:

.....
Tomáš Zýka

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval JUDr. Ing. Pavlu PIKOLOVI Ph.D. za odbornou pomoc při zpracování mé bakalářské práce.

V neposlední řadě chci také poděkovat mým blízkým, kteří se mnou po celou dobu studií měli trpělivost.

*Ukončování pobytu cizinců na území České republiky se
zaměřením na správní vyhoštění*

UKONČOVÁNÍ POBYTU CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY – SPRÁVNÍ VYHOŠTĚNÍ

THE PROCESS OF TERMINATION OF RESIDENT ALIEN PERMIT IN THE CZECH REPUBLIC - ADMINISTRATIVE BANISHMENT

Souhrn

Bakalářská práce s názvem „Ukončování pobytu cizinců na území České republiky- správní vyhoštění“ ve své teoretické části popisuje zákony a předpisy, kterými se musí řídit cizinci na území Schengenského prostoru a jejichž dodržování zabezpečuje cizinecká policie příslušných států Evropské unie. Praktická část řeší konkrétní případ, který se skutečně stal. Při jeho řešení jsou ukazovány postupy, jednotlivé právní úkony a řešení, které je nutno v podobných případech provádět a řešit. Závěr práce ukazuje na důležitost, nenahraditelnost a složitost práce cizinecké policie, kterou provádí při ukončování pobytu cizinců nejen na území České republiky, ale v celém Schengenském prostoru.

Klíčová slova

- Správní vyhoštění
- Evropská unie
- Schengenský prostor
- Legální pobyt
- Nelegální pobyt
- Cizinec z třetích zemí
- Cizinecká policie
- Vízový štítek

Summary

This Bachelor thesis entitled "The process of termination of resident alien permit in the Czech Republic - administrative banishment" in its theoretical part describes the laws and regulations, which must be followed by foreigners in the territory of the Schengen area and ensure the observance of the aliens police states of the European Union. In the practical part, I address the particular case that it really happened. When a solution shows how, individual legal acts and solutions to be carried out in similar cases and solve. The conclusion shows the importance, complexity and irreplaceable work of the Foreign Police, which carried out the termination of stay of foreigners, not only in the Czech Republic but throughout the Schengen area.

Keywords:

- Administrative banishment
- European unie
- Schengen´sterritory
- Legal residence
- Illegal residence
- Foreignerfromthird country
- Foreigner policie
- permit label

OBSAH

1 ÚVOD	11
2 CÍL PRÁCE A METODIKA	12
2.1 CÍL PRÁCE	12
2.2 METODIKA PRÁCE	12
3 SPRÁVNÍ VYHOŠTĚNÍ – SKUTEČNÝ PŘÍKLAD	13
3.1 POJEM SPRÁVNÍ VYHOŠTĚNÍ	13
3.2 SKUTEČNÝ PŘÍPAD SPRÁVNÍHO VYHOŠTĚNÍ	13
4 JEDNOTLIVÉ ÚKONY PŘI SPRÁVNÍM VYHOŠTĚNÍ	17
4.1 ZAJIŠTĚNÍ CIZINCE	17
4.2 OZNÁMENÍ O ZAHÁJENÍ SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ	18
4.3 PROTOKOL O VYJÁDŘENÍ ÚČASTNÍKA SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ.....	19
4.4 ROZHODNUTÍ O NÁKLADECH SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ.....	19
4.5 ROZHODNUTÍ O SPRÁVNÍM VYHOŠTĚNÍ	20
4.6 HLÁŠENÍ O ZAJIŠTĚNÍ CIZINCE DO ZAŘÍZENÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ CIZINCŮ.....	21
4.7 PŘÍKAZ K ZAJIŠTĚNÍ A UMÍSTNĚNÍ.....	21
4.8 POUČENÍ O MEZINÁRODNÍ OCHRANĚ	22
4.9 ŽÁDOST NA ZAJIŠTĚNÍ NÁLEŽITOSTÍ K REALIZACI SPRÁVNÍHO VYHOŠTĚNÍ.....	22
4.10 DALŠÍ ÚKONY SPRÁVNÍHO VYHOŠTĚNÍ.....	23
5 LEGISLATIVA ČESKÉ REPUBLIKY	24
5.1 ZÁKON Č. 500/2004 SB.	24
5.1.1 Správní řízení	25
5.1.2 Zásady správního řízení	25
5.1.3 Stádia správního řízení	25
5.2 ZÁKON Č. 325/1999 SB.	26
5.3 ZÁKON Č. 326/1999 SB.	26
5.4 ZÁKON Č. 273/2008 SB.	27
5.5 ZÁKON Č. 40/2009 SB.	27
5.6 ZÁKON Č. 141/1961 SB.	28
6 LEGISLATIVA EVROPSKÉ UNIE	29
6.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O EVROPSKÉ UNII A EVROPSKÉM PRÁVU	29
6.1.1 Evropská unie	29
6.1.2 Evropské právo	30
6.2 AMSTERODAMSKÁ SMLOUVA	33
6.3 SCHENGENSKÉ DOHODY	34
6.3.1 Schengenský informační systém (SIS)	36
6.4 DUBLINSKÝ SYSTÉM	37
6.4.1 Systém EURODAC	38
6.5 READMISNÍ DOHODY.....	40
7 PŘIJÍMACÍ A ZÁCHYTNÁ ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	43
7.1 PŘIJÍMACÍ STŘEDISKO.....	43
7.2 VYHOŠŤOVACÍ ZAŘÍZENÍ (ZAŘÍZENÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ CIZINCŮ – ZZC).....	44

8 FAKTA O VYHOŠTĚNÝCH CIZINCÍCH Z ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	46
8.1 MEZINÁRODNÍ OCHRANA A AZYLOVÉ ŘÍZENÍ	46
8.1.1 Řízení o mezinárodní ochraně v roce 2009	46
8.2 KRIMINALITA CIZINCŮ	47
8.2.1 Stíhané, obžalované a odsouzené osoby dle státního občanství v roce 2009	48
8.2.2 Vybrané trestné činy cizinců v roce 2009	48
8.3 PORUŠENÍ ZÁKONA Č. 326/1999 SB.	50
8.3.1 Vyhoštění z ČR - nejvíce zastoupení občané země	50
8.4 NELEGÁLNÍ MIGRACE PŘES STÁTNÍ HRANICI ČESKÉ REPUBLIKY	51
8.4.1 Vývoj nelegální migrace cizinců v České republice	52
8.4.2 Nelegální migrace přes státní hranice České republiky	53
8.4.3 Nelegální migrace na území České republiky – porušování pobytového režimu	54
9 ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ STAVU	56
9.1 LEGISLATIVA	56
9.1.1 Opatření ke zlepšení legislativy v problematice cizinců:	56
9.2 ÚČELOVÉ MANŽELSTVÍ	57
9.2.1 Opatření ke zlepšení problematiky účelového manželství:	57
9.3 TRESTNÁ ČINNOST CIZINCŮ	57
9.3.1 Opatření k trestné činnosti cizinců	58
9.4 PROBLEMATIKA TRESTNÝCH ČINŮ SOUVISEJÍCÍCH S NELEGÁLNÍ MIGRACÍ	58
9.4.1 Opatření k zamezení nelegální migrace	59
9.5 ZÁVĚREČNÉ SHRNUTÍ	60
10 ZÁVĚR	61
11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	63
PRÁVNÍ PŘEDPISY	64
EVROPSKÁ UNIE.....	64
ČESKÁ REPUBLIKA	65
INTERNETOVÉ ZDROJE	65
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	66
SEZNAM TABULEK	68
SEZNAM GRAFŮ	68
PŘÍLOHY	69
PŘÍLOHA Č. 1- § 119 ZÁKONA Č. 326/1999 SB.	69
PŘÍLOHA Č. 2 - AMSTERODAMSKÁ SMLOUVA.....	71
PŘÍLOHA Č. 3 - NICEJSKÁ SMLOUVA	71
PŘÍLOHA Č. 4 - LISABONSKÁ SMLOUVA	72
PŘÍLOHA Č. 5 - § 80 TRESTNÉHO ZÁKONÍKU	72
PŘÍLOHA Č. 6 - § 283 TRESTNÉHO ZÁKONÍKU	73
PŘÍLOHA Č. 7 - § 205 TRESTNÉHO ZÁKONÍKU	73
PŘÍLOHA Č. 8 - § 240 TRESTNÉHO ZÁKONÍKU	74
PŘÍLOHA Č. 9 - EUROPOL.....	74

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ÚOOZ – Útvar pro odhalování organizovaného zločinu

MV OAMP – Ministerstvo vnitra odbor azylové a migrační politiky

ES – Evropské společenství

EU – Evropská unie

ZZC – Zařízení pro zajištění cizinců

1 ÚVOD

Bakalářskou práci na toto téma jsem si vybral záměrně, neboť vyhošťování cizinců z území České republiky je mou každodenní prací. Pracuji na Inspektorátu cizinecké policie Chomutov, jenž je detašovaným pracovištěm Oblastního ředitelství cizinecké policie Ústí nad Labem. Při mé práci se denně setkávám s mnoha cizinci, u kterých provádím kontrolu, zda jednotlivé osoby dodržují povinnosti, které jim klade pobytový zákon – zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Pokud dochází k malým přestupkům proti tomuto zákonu, je tento prohřešek řešen v blokovém řízení. Jestliže však dojde k závažnějšímu porušení proti pobytovému zákonu, je s cizincem zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění nebo je s ním vedeno trestné řízení. Otázka cizinců je velmi ožehavé téma, o kterém se hodně mluví, aniž by veřejnost byla seznámena s uvedenou problematikou. Správní řízení ve věci správního vyhoštění nebo trestné řízení s cizinci bylo, je a vždy bude velmi aktuálním a probíraným tématem také z důvodu, že se dotýká zásahu do osobních práv a svobod cizinců.

Po vstupu České republiky do Schengenského prostoru dne 21. prosince 2007 došlo k otevření hranic a Česká republika se připojila ke státům, jenž neprovádí hraniční kontroly na svých společných hranicích. Tento akt znamenal, že se Česká republika plně zapojila do tzv. schengenské spolupráce. Byl to velký krok pro Českou republiku a spolupráci s jednotlivými státy Evropské unie, avšak vyvstal tím i závažný problém. Problém s cizinci z třetích zemí, jenž pro legální pobyt na našem území nebo na území Schengenského prostoru musejí mít platné vízum. Docházelo, dochází a stále bude docházet k nelegální cestě, kterou se cizinci budou snažit dostat na území České republiky (také i do území Schengenského prostoru) a dále si obstarávat vízum, které by jim zlegalizovalo tento pobyt.

Cizinci z třetích zemí vstupující na území České republiky velice málo vědí o svých povinnostech a právech, které jim vyplývají ze vstupu do tzv. Schengenského prostoru. Nic jim neříkají údaje, které jsou uvedeny na vízovém štítku, který je opravňuje ke vstupu na území. Při pobytových kontrolách se stává, že cizinci překročí lhůtu, která je vyznačena na vízovém štítku, tedy lhůtu, po kterou mohou být na území smluvních států. Následně často dochází k tomu, že tito cizinci jsou kontrolováni cizineckou policií na území České republiky a jsou zajištěni a eskortováni na příslušný Inspektorát cizinecké policie. Tam je s nimi zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1 CÍL PRÁCE

Cílem této práce je vytvoření obecného shrnutí úkonů, které provádějí policisté cizinecké policie při ukončování pobytu cizinců na území České republiky. Těmto úkonům se dle platné právní legislativy říká Správní vyhoštění.

Cílem práce je dále vysvětlení odborných pojmů, které budu v celé práci používat. Prvotní seznámení bude s legislativou Evropské unie zabývající se otázkou legálního pobytu cizinců na území Schengenského prostoru.

Dílčím cílem je popis platné legislativy při ukončování pobytu cizinců, kterou je cizinecká policie vázána a kterou musí při výkonu správního vyhoštění dodržovat a uplatňovat.

Dalším dílčím cílem je popis přijímacích a vyhošťovacích zařízení, které jsou umístěny na území České republiky a v kterých jsou prováděny prvotní a poslední úkony s cizinci, jež vstupují a opouštějí území České republiky.

V závěru práce se zaměřím na skutečný případ, při kterém vysvětlím jednotlivé úkony, které se při správní vyhoštění cizinců z území České republiky musejí provádět.

Na základě studia literatury, dalších odborných pramenů, dostupných materiálů a vlastních zkušeností týkajících se uvedeného tématu, jsem vytvořil obecný přehled o Správním řízení ve věci správního vyhoštění cizinců z území České republiky.

2.2 METODIKA PRÁCE

V práci bylo postupováno studiem platných směrnic a smlouvy Evropské unie, které Česká republika podepsala a kterými se řídí. Byly použity publikace jednotlivých zákonů, informace z medií, on-line časopisů, odborných článků a internetu. Při sběru dat byly čerpány informace z příslušných odborných dokumentů (interní akty cizinecké policie a policie České republiky), zákonů České republiky, které se daného tématu týkají a v neposlední řadě jsem využil vlastních zkušeností získaných službou u cizinecké policie České republiky a doplnění znalostí ze studia příslušných písemností, zákonů a právních předpisů.

Odbornou pomoc mi po celou dobu poskytoval vedoucí mé bakalářské práce.

3 SPRÁVNÍ VYHOŠTĚNÍ – SKUTEČNÝ PŘÍKLAD

3.1 Pojem správní vyhoštění

Pojem Správní vyhoštění se poprvé vyskytuje v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. O správním vyhoštění se začíná mluvit až v roce 1999, ratifikací platnosti tohoto zákona. Než byl přijat zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, nemluví se o správním vyhoštění, ale pouze o zákazu pobytu. Zákaz pobytu byl ustanoven v zákoně č. 123/1992 Sb., o pobytu cizinců na území ČSFR, který byl nahrazen zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. V zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, je v § 118 přesně popsán pojem Správní vyhoštění.

3.2 Skutečný případ správního vyhoštění

Všechny osobní údaje, jména, data a č. j. jsou smyšlená a jakákoliv podobnost je náhodná. Je to učiněno z důvodů ochrany osobních údajů všech osob, které se v podobném reálném případě vyskytovaly.

Obrázek č. 1 - Pobytová kontrola

Zdroj: Vlastní zpracování autora

Pozn. vlastní zpracování autora ze dne 20. 6. 2010

Dne 6. června 2009 prováděla hlídka Obvodního oddělení Teplice-město kontrolní činnost na ulici Nákladní v obci Teplice. Hlídka Obvodního oddělení Teplice (dále jen PČR), byla tvořena velitelem hlídky, prap. Hruškou a řidičem hlídky pprap. Novákem.

Během kontrolní činnosti hlídka PČR zastavila osobní motorové vozidlo Škoda Octavia, RZ: 5U1 5472, barvy černé metalízy. Toto osobní motorové vozidlo bylo kontrolováno na dožádání příslušníků Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu (dále jen ÚOOZ). V tomto vozidle cestoval jako spolujezdec občan Vietnamské

socialistické republiky. Při kontrole tento cizinec předložil cestovní pas č. B0526132 s vystaveným vízovým štítkem CZE0336228 (platnost tohoto vízového štítku do 30. listopadu 2009) na jméno: TranViet HUU, nar.: 20. srpna 1977. Cestovní pas cizince byl předložen policistům – specialistům pro odhalování neregulérních dokladů z Inspektorátu cizinecké policie Chomutov (dále jen specialisté), kteří tento doklad postoupili k důkladnému zkoumání, neboť dle ÚOOZ se jednalo o pozměněný doklad. Po provedeném zkoumání předloženého dokladu specialisty ve speciálním vozidle pro odhalování neregulérních dokladů (dále jen Schengen-bus) bylo zjištěno, že se tento doklad s fyzickou osobou cizince neshoduje.

Byl kontaktován tlumočnicko do jazyka vietnamského, jenž kladl kontrolovanému cizinci otázky, které se týkaly jeho předloženému dokladu. Dále byly tlumočnickem kladeny doplňkové otázky, týkající se osoby cizince. Cizinec uváděl údaje, které se neshodovaly s údaji, které byly v předloženém cestovním dokladu. Na základě všech zjištěných skutečností byl kontrolovaný cizinec v 20:00 hod. předveden dle § 63 odst. 3 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů, na Obvodní oddělení Teplice-město. Důvodem předvedení nebylo pouze zjištění skutečné totožnosti, ale také podezření z přestupku dle § 157 odst. 1, písm. b) zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, a porušení povinností cizince dle § 103 písm. n) zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

Na Obvodním oddělení Teplice-město cizinec prostřednictvím tlumočnicka uvedl, že předložený doklad není jeho a jeho skutečné jméno je Tran Van GIAN, a narodil se 15. ledna 1981. Poté uvedl, že jeho skutečný cestovní doklad není na území České republiky, ale ve Vietnamu. K předloženému cestovnímu dokladu se nechtěl vůbec vyjádřit. Ze zjištěných skutečností bylo patrné, že se cizinec zdržuje na území České republiky neoprávněně a z tohoto důvodu byl v 23:00 hod. předán přivolaným příslušníkům Inspektorátu cizinecké policie Chomutov (dále jen ICP Chomutov).

Policisté ICP Chomutov převzali učiněná opatření v písemné podobě od kolegů z Obvodního oddělení Teplice-město a předvedení dle § 63 odst. 3 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů, překvalifikovali na zajištění dle § 27 odst. 1, písm. d) zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů, do doby než mu bude doručeno rozhodnutí o zahájení správního řízení ve věci správního vyhoštění (dále správní vyhoštění). Cizinec byl nakonec eskortován do cel Oblastního Ředitelství Služby cizinecké policie Ústí nad Labem (dále Obl. ŘSCP Ústí nad Labem), kde strávil noc.

Následující den, 7. června 2009, bylo v celách Obl. ŘSCP Ústí nad Labem provedeno daktyloskopování cizince a provedena rychlá odezva na stanici LSS 3000 s negativním výsledkem. Negativní výsledek byl jak v databázi EURODAC, tak i v databázi daktyloskopických karet podle dvou prstů. Cizinec byl po provedených úkonech eskortován na ICP Chomutov, kde s ním bylo zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění z území České republiky, na které bylo vygenerováno číslo jednací spisu v policejní evidenci ETR (č. j.: CPUL-8632/ČJ-2009-0461KP-ZYCH). Celé řízení bylo vedeno za přítomnosti tlumočnicka do jazyka vietnamského, neboť cizinec nerozuměl česky.

Prvotním úkonem, který byl proveden správním orgánem ve správním vyhoštění, bylo překvalifikování dle § 27 odst. 2 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů. Následovalo sepsání tiskopisu Oznámení o zahájení správního řízení. Poté následovalo sepsání Protokolu o vyjádření účastníka

správního řízení podle § 18 odst. 1 zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, zjištění totožnosti. Po sepsání tohoto Protokolu a při překladu do jazyka vietnamského uvedl cizinec, že se nejmenuje, jak uvedl, ale že jeho skutečné jméno je Tran VAN NGUYEN, nar.: 16. června 1980. Po tomto zjištění následovalo důrazné upozornění cizince, že pokud bude úmyslně a zbytečně prodlužovat správní vyhoštění, vyvodí z toho správní orgán příslušné opatření. Správní orgán z důvodu změnění totožnosti cizince sepsal znovu vyhotovené tiskopisy, které byly již ve správním vyhoštění sepsány, ale na jiné jméno. Cizinec, jako účastník řízení v Protokolu o vyjádření účastníka řízení uvedl, že do Česka přicestoval přes Rusko, Ukrajinu a Slovensko. Do Ruska přicestoval letadlem přímo z Vietnamu. Po příletu do Moskvy cestoval dále osobním automobilem. Společně s ním cestovali další dva cizinci, nejspíše také Vietnamci. Několikrát museli vystoupit z vozidla a určitou část cesty jít pěšky až na místo, kde na ně čekal opět stejný osobní automobil. O řidiči uvedl, že se nejednalo o Vietnamce nebo jiného občana asijské národnosti, údajně se jednalo o Evropana. Cesta končila na území České republiky v Praze, kde pobýval zavřen v panelovém domě. Asi po 10 dnech přijelo před panelový dům v Praze osobní motorové vozidlo, ve kterém byl později kontrolován hlídkou PČR v Teplicích. Chtěl dojet až do Francie, kde má kamaráda, u kterého chtěl podnikat. Na dotaz, kde má cestovní doklad uvedl, že mu byl odebrán již v Moskvě a cestoval bez dokladů. Na cestovní doklad, který předložil hlídce PČR, uvedl, že mu byl předán v Praze před cestou. Posledním a rozhodujícím tiskopisem v prvotních úkonech správního vyhoštění, na které se musí správní orgán při správním vyhoštění zeptat je, zda ví o nějakých důvodech, které by mu bránily ve vycestování zpět do vlasti. Cizinec uvedl, že neví o žádných důvodech.

Po sepsání Protokolu o vyjádření účastníka správního řízení, byl tento tiskopis odeslán společně s Žádostí o zaslání stanoviska Odboru azylové a migrační politiky, zda existují důvody, které by bránily k vycestování cizince zpět do vlasti. Odpověď od příslušného orgánu Odboru azylové a migrační politiky zněla, že je možné vycestování cizince z území České republiky. Byl sepsán nejdůležitější tiskopis správního vyhoštění – Rozhodnutí o správním vyhoštění dle zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, dle § 119 odst. 1, písm. b) bod 1 ve spojení s ustanovením § 119 odst. 1 písm. c) bod 1,2. V tomto rozhodnutí byla cizinci určena doba, po kterou nesmí vstoupit na území České republiky, a to na 5 let dle výše uvedených paragrafů a dle zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Správní orgán sepsal tiskopisy, které jsou potřeba k dokončení správního vyhoštění. Jedním z nich bylo přehodnocení zajištění cizince dle § 27 odst. 2 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů, na zajištění dle § 129 odst. 3 zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, za účelem předání cizince podle mezinárodní smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o předávání a přebírání občanů obou zemí (readmisní dohoda). Byl zaslán požadavek na umístění cizince do zařízení pro zajištění cizinců (ZZC) na Ředitelství služby cizinecké policie Praha – analyticko-operační oddělení s výsledkem umístění cizince do ZZC Bělá - Jezová. Během správního vyhoštění byl vyžádán Protokol o provedení portrétové identifikace předloženého dokladu a zajištěného cizince. Tuto identifikaci provedli policisté speciálních činností na ICP Chomutov s výsledkem, že předložený doklad patří jinému cizinci vietnamské národnosti, než je cizinec, se kterým je vedeno správní vyhoštění. Cestovní doklad byl pravý, nejednalo se

o padělek ani o pozměněný cestovní doklad. Policisté speciálních činností ICP Chomutov o provedené identifikaci provedli písemnou zprávu, která byla přiložena do správního vyhoštění pod č. j.: CPUL-6521/ČJ-2009-0461SP-SIME. Po ukončení všech písemností ve správní vyhoštění byl cizinec eskortován do ZZC Bělá – Jezová, kde musel počkat, než ŘSCP Praha prostřednictvím Ambasády Vietnamské socialistické republiky obstará nový cestovní doklad a prokáže jeho skutečnou totožnost.

Dne 23. června 2009 byl cizinec přemístěn do ZZC Poštorná. Cizinec si dne 15. srpna 2009 prostřednictvím právního zástupce zažádal o propuštění ze zajištění. Právní zástupce uvedl, že zajištění je neoprávněné a v Návrhu na propuštění cizince na svobodu uvedl jednotlivé důvody. Tento Návrh na propuštění cizince na svobodu byl předán k Okresnímu soudu v Břeclavi, který si vyžádal celé správní vyhoštění od správního orgánu ICP Chomutov. Správní orgán jako odpůrce v řízení ve věci Návrhu na propuštění cizince na svobodu uvedl jednotlivé důvody zajištění a i s celým spisem odeslal na Okresní soud Břeclav, aby ve věci rozhodl.

Než Okresní soud Břeclav rozhodl ve věci Návrhu na propuštění cizince na svobodu, zajištěný cizinec v ZZC Poštorná provedl opětovné změnění osobní identity, čímž opět ztížil práci správnímu orgánu. Z tohoto důvodu musel správní orgán učinit Obnovu správního řízení ve věci správního vyhoštění. Bylo patrné, že cizinec nemá zájem opustit území České republiky a pouze prodlužuje dobu, po kterou pobývá v zajištění. Doba v zajištění podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, může trvat pouze 180 dní a pak musí být propuštěn na svobodu. Cizinec o tomto věděl od převaděče, který mu to poradil. Než mohl správní orgán učinit všechny kroky Obnovy správního řízení ve věci správního vyhoštění, rozhodl Okresní soud v Břeclavi o zamítnutí žádosti o propuštění ze zajištění.

10. září 2009 bylo správnímu orgánu ICP Chomutov doručena faxová kopie Náhradního cestovního dokladu a potvrzena identita zajištěného cizince. Z tohoto důvodu byla ukončena Obnova správního řízení ve věci správního vyhoštění.

16. září 2009 bylo prostřednictvím ŘSCP Praha oznámeno pod č. j.: CPR-12345/ČJ-2009-8CPR-T268 realizování mezinárodní dohody mezi Českou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou. Realizace mezinárodní dohody proběhla 20. září 2009 a eskortu z ZZC Poštorná na hraniční přechod Praha Ruzyně provedlo Oddělení pátrání a eskort Ústí nad Labem. Zde byl cizinec předán s platným Náhradním cestovním dokladem opatřeným výjezdním příkazem k pasovému odbavení. Cizinec byl po pasovém odbavení předán do letadla a odcestoval na trase Praha – Moskva – Hanoj.¹

¹ Vlastní zpracování dle řešeného případu dne 26. 12. 2010

4 JEDNOTLIVÉ ÚKONY PŘI SPRÁVNÍM VYHOŠTĚNÍ

Správním vyhoštěním se rozumí ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území. Doba vycestování z území se nestanoví, pokud je cizinec zajištěn za účelem správního vyhoštění. Doba, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území, stanoví policie v rozhodnutí o správním vyhoštění cizince.² Vedle správního vyhoštění existuje ještě tzv. trest vyhoštění, který může uložit soud cizinci, který se na území České republiky dopustil trestného činu.

4.1 Zajištění cizince

Zajištění cizince je prováděno dle dvou platných zákonů. Prvním zajištěním cizince je zajištění dle zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů, podle § 27 odst. 1, písm. d), ve kterém se hovoří, že je důvod se domnívat, že cizinec neoprávněně vstoupil na území České republiky, nebo zde neoprávněně pobývá. Druhým zajištěním podle stejného zákona je zajištění dle § 27 odst. 2, ve kterém se hovoří, že „O zajištění cizince podle odstavce 1 policista bez zbytečného odkladu informuje orgán, který rozhoduje o ukončení pobytu na území České republiky nebo o správním vyhoštění.“ Policista je oprávněn cizince zajistit do doby, než tento orgán cizinci doručí rozhodnutí o ukončení pobytu nebo sdělení o zahájení řízení o správním vyhoštění. Zajištění dle odstavce 1 může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení na osobní svobodě. Podle odstavce 2 je možno zajistit cizince na 48 hodin.

Výše uvedené zajištění je správním orgánem (příslušníkem cizinecké policie), překvalifikováno na zajištění podle zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Zákon o pobytu cizinců upravuje zajištění cizince za účelem správního vyhoštění a zajištění za účelem předání (podle mezinárodní smlouvy nebo předpisu ES) nebo průvozu.

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, upravuje také dva druhy zajištění. Podle § 124 a podle § 129. Dle § 124 se cizinec zajišťuje za účelem správního vyhoštění. V § 124 odst. 1 se hovoří, že policie je oprávněna zajistit cizince, jemuž bylo doručeno sdělení o zahájení řízení o správním vyhoštění, je-li nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo mařit anebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména je-li zjištěno, že cizinec se v minulosti dopustil jednání uvedených v § 119 odst. 1 písm. a) nebo písm. b) bodu 6 anebo 7, nebo je evidován

² § 118 zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů – SPRÁVNÍ VYHOŠTĚNÍ. Správním vyhoštěním se rozumí ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území. Doba vycestování z území se nestanoví, pokud je cizinec zajištěn za účelem správního vyhoštění. Doba, po kterou nelze umožnit vstup na území, je stanovena dobou platnosti rozhodnutí. V odůvodněných případech lze rozhodnutím stanovit hraniční přechod pro vycestování z území. Jeli důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem ohrozit veřejný pořádek nebo bezpečnost smluvních států, informuje policie cizince o skutečnosti, že požádá o zařazení záznamu k jeho osobě do informačního systému smluvních států a poučí tohoto cizince o důsledcích tohoto opatření. Citováno dne 3. 1. 2011

v evidenci nežádoucích osob (§ 154 – ENO - Evidence nežádoucích osob)³. Zajištěna může být pouze osoba starší 15 let.

Pro zajištění cizince musí být naplněno alespoň jedno ze tří zákonem stanovených důvodů. Výčet jednotlivých jednání cizince, z nichž lze usuzovat na nebezpečí ohrožení bezpečnosti státu, narušení veřejného pořádku nebo maření či ztěžování výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, bylo doplněno zák. č. 217/2002 Sb., (novelizace pobytového zákona). Cílem bylo zpřesnění úpravy podmínek pro zajištění. Nebezpečí narušení veřejného pořádku lze spatřovat např. ve skutečnosti, že cizinec pobývá na území bez cestovního dokladu nebo bez víza. Na nebezpečí maření nebo ztěžování výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění lze usuzovat, pokud např. cizinec bude uvádět nepravdivé údaje totožnosti.

Druhým typem zajištění dle pobytového zákona je zajištění dle § 129. Což je zajištění za účelem předání nebo průvozu cizince. Podle odstavce 1 výše uvedeného paragrafu může policie zajistit, na dobu nezbytně nutnou, cizince, který neoprávněně vstoupil na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy nebo přímo použitelného právního předpisu ES. Dohoda o vzájemném předávání a přebírání osob je tzv. readmisní dohoda, o které bylo zmíněno v kapitole Readmisní dohody. Policie je povinna o tomto zajištění sepsat záznam obsahující údaje o totožnosti cizince, data, čas a místo zajištění a důvod předání nebo průvozu (např. Dublin). Pokud by doba zajištění překročila 48 hodin (u leteckých průvozů 72 hodin), vydá se o zajištění za účelem předání nebo průvozu rozhodnutí. Pro právní moc tohoto rozhodnutí platí totéž, co pro rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění. Na základě tohoto rozhodnutí se cizinec umístí do ZZC na dobu max. 180 dnů od okamžiku omezení na osobní svobodě.⁴

Po linii správního řízení nejsou proti rozhodnutí o zajištění přípustné opravné prostředky.

4.2 Oznámení o zahájení správního řízení

Řízení o správním vyhoštění se zahajuje z moci úřední. Skládá se ze tří částí.

První částí je, který policejní útvar cizinecké policie popřípadě detašované pracoviště jako správní orgán zahajuje správní řízení ve věci správního vyhoštění dle § 164 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

Další částí je zahájení správního řízení podle ustanovení § 46 odst. 1 zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a podle příslušných ustanovení podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

³ § 154 Zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů -Nežádoucí osobou se rozumí cizinec, jemuž nelze umožnit vstup na území z důvodu, že by tento cizinec při pobytu na území mohl ohrozit bezpečnost státu, veřejný pořádek, ochranu veřejného zdraví nebo ochranu práv a svobod druhých nebo obdobný zájem chráněný na základě závazku vyplývajícího z mezinárodní smlouvy.

⁴ Vlastní zpracování dle knihy Správní řízení na úseku pobytu cizinců, Mgr. Iva Hřebíková, JUDr. Jan Kuržeja, dne 03. 02. 2011

Poslední částí tohoto rozhodnutí je poučení a podpisová doložka. V poučení jsou vysvětleny účastníkovi řízení všechna jeho práva a povinnosti podle příslušných zákonů vztahujících se k celému správnímu řízení ve věci správního vyhoštění. V podpisové doložce je případně uvedeno, zda bude celé řízení vedeno s tlumočníkem nebo zda účastník řízení rozumí česky slovem i písmem. Svůj souhlas s uvedenými náležitostmi stvrzuje svým podpisem. Tento podpis také znamená, že nemá žádné výhrady a připomínky k rozhodnutí.

4.3 Protokol o vyjádření účastníka správního řízení

Protokol o vyjádření účastníka správního řízení je pro potřeby správního vyhoštění uveden v § 18 odst. 1, zákona č. 500/2004 Sb., Správní řád, ve znění pozdějších předpisů.⁵

Tento protokol se dělí na tři části.

V první části jsou uvedena osobní data účastníka správního řízení a dále důvody proč je tento protokol sepisován.

V druhé části je provedeno poučení účastníka správního řízení se všemi náležitostmi. Na konci druhé části tohoto protokolu je položena otázka účastníkovi řízení, jestli všem poučení porozuměl. Pokud účastník řízení nerozumí česky je povinen správní orgán přizvat tlumočnick do příslušného jazyka.

Třetí část obsahuje skutkovou podstatu, proč je s účastníkem správního řízení sepisován tento protokol a nakonec je možno správním orgánem položit doplňující otázky pro doplnění a ucelení všech informací od účastníka řízení.

Tento protokol se společně s žádostí o umístění cizince do ZZC zasílá na MV OAMP v případě, že cizinec nemá cestovní doklad nebo je vedeno Dublinské řízení. MV OPAM rozhodne, do kterého zařízení bude cizinec eskortován.

V přílohách je Protokol o vyjádření účastníka správního řízení, jenž je uveden výše jako skutečný případ.

4.4 Rozhodnutí o nákladech správního řízení

V protokolu o nákladech správního řízení se hovoří o uložení taxativní peněžní částky účastníkovi řízení podle správního řádu. Dále je zde uvedeno důvod udělení této částky a v neposlední řadě také lhůta, ve které musí být částka správního řízení uhrazena. Jsou zde uvedeny možnosti platby jak bezhotovostním účtem, tak i platba složenkou.

Náklady správního řízení jsou stanoveny v § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., Správní řád, kde se hovoří, že správní orgán uloží povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti.⁶ Paušální částka, která je účastníkovi řízení udělena, je 1000,- Kč. Tato

⁵ Citace § 18 odst. 1, zákona č. 500/2004 Sb., Správní řád, ve znění pozdějších předpisů. O ústním jednání a o ústním podání, výsledku svědka, výsledku znalce, provedení důkazu listinou a ohledání, pokud jsou prováděny mimo ústní jednání, jakož i o jiných úkonech souvisejících s řízením v dané věci, při nichž dochází ke styku s účastníky řízení, se sepisuje protokol. Kromě protokolu lze též pořídit obrazový nebo zvukový záznam. Dne 25. 1. 2011

⁶ Citace § 79 odst. 5, zákona č. 500/2004 Sb., Správní řád, Dne 3. 2. 2011

částka je stanovena vyhláškou Ministerstva vnitra č. 520/2005. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005, o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, paušální částka činí 1000,- Kč.

Tuto částku lze uhradit ve lhůtě do 15 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o uložení správního poplatku a to u správního orgánu, který toto rozhodnutí vydal nebo bezhotovostně na účet Policie České republiky – Policejní prezidium.

Poslední částí tohoto rozhodnutí je poučení ve, které je uvedeno, že proti tomuto rozhodnutí je možno se odvolat dle § 81 odst. 1 a § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., Správní řád, v platném znění⁷, a to u Ředitelství příslušného správního orgánu cizinecké policie a to ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí.

Před podpisovou doložkou je nutné, aby bylo uvedeno, zda bylo vedeno řízení za přítomnosti tlumočnicka.

4.5 Rozhodnutí o správním vyhoštění

Rozhodnutí o správním vyhoštění je výsledkem správního řízení ve věci správního vyhoštění. Vytváří jej správní orgán z jednotlivých podkladů, které získal před samotným správním řízením ve věci správního vyhoštění, tak i v samotném řízení ve věci správního vyhoštění. Správní orgán jím zasahuje do práv a povinností účastníka řízení popř. účastníků řízení (převážně cizince).

Rozhodnutí musí být podle § 46 správního řádu vydáno v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, musí být vydáno orgány k tomu příslušnými, vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci a obsahovat předepsané náležitosti. Požadavek na soulad s právními předpisy se vztahuje na právní předpisy účinné v době vydání rozhodnutí.⁸

Rozhodnutí o uložení správního vyhoštění se člení na výrok, odůvodnění a poučení (poučení o opravném prostředku).

Ve výroku správní orgán místně příslušný (oblastní ředitelství cizinecké policie a jeho dislokovaná pracoviště) podle § 164 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a podle změn některých zákonů rozhodne podle § 119 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, o tom, že účastník správního řízení ve věci správního vyhoštění musí opustit Českou republiku. Správní orgán dále v tomto rozhodnutí stanoví dobu, na kterou nelze umožnit cizinci vstup na území České republiky a to podle příslušného znění § 119 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Správní orgán podle tohoto paragrafu může cizince vyhostit na dobu 3, 5 a 10 let podle závažnosti jeho protiprávního jednání. 9

⁷ Citace § 81 odst. 1 Zákona č. 500/2004 Sb., Správní řád, v platném znění - Účastník může proti rozhodnutí podat odvolání, pokud zákon nestanoví jinak Dne 25. 2.2011

Citace § 83 odst. 1 Zákona č. 500/2004 Sb., Správní řád, v platném znění - Odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Odvolání lze podat teprve poté, co bylo rozhodnutí vydáno. Bylo-li odvolání podáno před oznámením rozhodnutí odvolateli, platí, že bylo podáno v první den odvolací lhůty. Dne 25. 2. 2011

⁸ Soudní judikatura ve věcech správních 6/1998 - Str. 235.

⁹ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a změně některých zákonů - Správní vyhoštění z přechodného pobytu na území - viz. Příloha č. 1

Dále jsou ve výrokové části uvedeny osobní údaje účastníka řízení, popřípadě pokud je účastníků více, osobní údaje všech účastníků řízení.

Ve výroku musí být patrné, co bylo předmětem rozhodování a na základě jakých ustanovení právních předpisů správní orgán rozhodl. Pouze výrok rozhodnutí je závazný, schopný nabýt právní moci a vykonatelnosti.

V části odůvodnění shrnuje výsledky řízení, uvádí, jaký skutkový stav byl zjištěn, jaké je právní posouzení věci, jakými úvahami byl správní orgán veden při hodnocení důkazů. V případě, kdy správní orgán rozhoduje za využití správního uvážení, musí být z odůvodnění patrné, zda uvážení nevybočuje z mezí stanovených zákonem. Správní orgán se musí zabývat všemi hledisky, které zákon pro uvážení stanoví. V případě rozporu mezi provedenými důkazy je správní orgán povinen se s těmito rozpory vypořádat. Nemůže v odůvodnění uvést pouze ty, které dokládají jím učiněné závěry a ostatní ignorovat.

Poučení o opravném prostředku obsahuje informace o tom, zda je rozhodnutí konečné nebo zda se proti němu lze odvolat, v jaké lhůtě, ke kterému orgánu a kde lze odvolání podat.

4.6 Hlášení o zajištění cizince do Zařízení pro zajištění cizinců

Toto hlášení je povinen zaslat správní orgán, který umístil cizince do Zařízení pro zajištění cizinců na Ředitelství služby cizinecké policie Praha. Je to z důvodu, aby vedení cizinecké policie, které má v pravomoci jednat, se Zastupitelskými úřady a Ambasadami států, mohlo dohodnout potřebné náležitosti k zajištěnému cizinci.

Hlášení o zajištění cizinců obsahuje nadpis, ve kterém, je zapsáno, v kterém Zařízení pro zajištění cizinců je cizinec umístěn. Dále tento tiskopis obsahuje osobní iniciály zajištěného cizince společně s údaji, zda vlastní cestovní pas nebo jiný doklad totožnosti. Dále je zde uvedeno, zda bylo zahájeno readmisní řízení nebo Dublinská smlouva a také s kterým státem byly tyto smlouvy zahájeny. V poslední části tohoto tiskopisu je datum, čas a paragraf, podle kterého byl cizinec zajištěn. Je to z důvodu aby nedošlo k promeškání zákonné lhůty zajištění (180dnů).

4.7 Příkaz k zajištění a umístění

Tento příkaz vystavuje správní orgán příslušného oddělení cizinecké policie příslušníkům, kteří budou provádět eskortu zajištěného cizince do zařízení pro zajištění cizinců (Bělá - Jezová, Poštorná), a dále slouží jako příkaz policistům v ZZC, aby byl cizinec zajištěn a umístěn v příslušném zařízení pro zajištění cizinců.

V úvodu tohoto zajištění je paragrafově znění pobytového zákona, podle kterého je cizinec zajištěn. Je možno zajistit dle § 124¹⁰ nebo dle § 129¹¹, zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Dále je zde uvedeno zařízení pro zajištění cizinců, ve kterém bude cizinec zajištěn a umístěn.

¹⁰ § 124 Zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů - Zajištění cizince za účelem správního vyhoštění. Citováno dne 25. 2. 2011

¹¹ § 129 Zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů - Zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu. Citováno dne 25. 2. 2011

Následují osobní údaje zajištěného cizince: jméno, příjmení, datum narození, místo narození, státní občanství, pohlaví, cestovní doklad, rodinný stav, trvalé bydliště a v poslední řadě zda bude zajištěno s cizincem nezletilé dítě.

Pod uvedenými osobními údaji je uvedeno kdy, kde a v kolik hodin předcházelo zajištění před zajištěním do zařízení pro zajištění cizinců.

Poslední částí tohoto dokumentu je záznam o přijetí cizince do zařízení pro zajištění cizinců. Je zde uvedeno datum a v kolik hodin byl cizinec přijat.

Dokument je vyhotoven ve dvou provedeních, kdy jeden zůstává v zařízení pro zajištění cizinců a druhý, potvrzený je předán správnímu orgánu cizinecké policie, který vede správní řízení. Dokument je předán eskortujícími policisty po návratu z eskorty.

V přílohách Příkaz k umístění cizince do zařízení dle výše uvedeného případu.

4.8 Poučení o mezinárodní ochraně

Poučení o mezinárodní ochraně je formulář, který se předává správním orgánem cizincům, jež budou eskortováni, zajištěni a umístěni v zařízení pro zajištění cizinců.

Toto poučení opravňuje cizince dle § 3a písm. a) bod 4 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.¹² V zařízení, ve kterém bude cizinec zajištěn, je možno učinit prohlášení o mezinárodní ochraně (a následně požádat o udělení mezinárodní ochrany). Prohlášení nemohou učinit cizinci, kteří byli zajištěni za účelem jejich předání nebo průvozu podle mezinárodní smlouvy sjednané s jinými členskými státy Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009, nebo právního předpisu Evropských společenství. Prohlášení lze učinit písemně nebo ústně do protokolu. Toto oprávnění zaniká uplynutím 7 dnů ode dne, kdy byl cizinec informován o možnosti požádat o mezinárodní ochranu na území České republiky.

Prohlášení o mezinárodní ochraně nebo podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany nedává důvod pro ukončení zajištění a propuštění ze zařízení.

4.9 Žádost na zajištění náležitostí k realizaci správního vyhoštění

Žádost na zajištění náležitostí k realizaci správního vyhoštění je zaslána na Ředitelství služby cizinecké policie Praha.

Tato žádost je zaslána dle ustanovení § 163 písm. j) Zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zasílá správní orgán cizinecké policie, který vedl s cizincem správní řízení ve věci správního vyhoštění. V tiskopisu jsou uvedeny osobní údaje cizince společně s datem a paragrafem zajištění. Zařízení, ve kterém je cizinec umístěn a také datum kdy bylo rozhodnutí o správním vyhoštění vydáno a kdy nabylo právní moci.

¹² Citace § 3a písm. a) bod 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů - Cizinec je oprávněn učinit prohlášení o mezinárodní ochraně policii v zařízení pro zajištění cizinců, s výjimkou cizince zajištěného za účelem jeho předání nebo průvozu podle mezinárodní smlouvy nebo právního předpisu Evropských společenství. Dne 25. 2. 2011

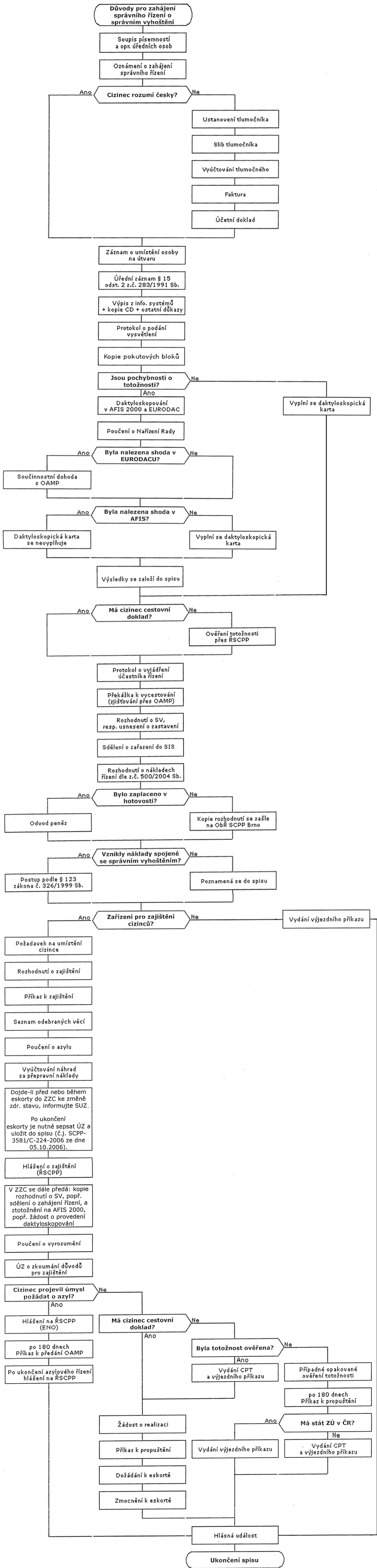
V poslední části jsou uvedeny údaje pro eskortní oddíl, který bude provádět eskortu na letiště popřípadě na hranice, kde bude cizinec předán a realizováno správní vyhoštění.

4.10 Další úkony Správního vyhoštění

V předchozích kapitolách byly popsány nejdůležitější úkony, které se musejí provádět při řízení ve věci správního vyhoštění. Není to pouze těchto pár úkonů, které se musejí provést, ale je to celá další řada úkonů a věcí, které správní orgán provádí při samotném řízení a také po správním řízení. Jednotlivé případy nelegálního pobytu cizince na území České republiky, které se řeší správním vyhoštěním, jsou ojedinělé, i když v mnoha případech podobné. Pro snadnější pochopení je v přílohách přiložen graf úkonů, které provádí správní orgán při řízení o správním vyhoštění.

Graf č. 1 - Jednotlivých úkonů správního vyhoštění

Správní vyhoštění

5 LEGISLATIVA ČESKÉ REPUBLIKY

Obrázek 2: Znak ČR

Zdroj: Vlastní
zpracování
autora

Legislativa České republiky jsou jednotlivé právní akty České republiky, vycházejí z ústavních zákonů. Tj. Ústava České republiky (zák. č. 1/1993 Sb.), a Listina základních práv a svobod (zák. č. 2/1993 Sb.). Z těchto dvou ústavních zákonů musí vycházet veškerá právní úprava České republiky. Tato úprava se vztahuje také na zákony, které se týkají problematiky cizinců a jejich pobytu na území České republiky, Azylu i Mezinárodní ochrany a v neposlední řadě také ukončení pobytu cizinců na území České republiky. Tím je myšleno správní řízení ve věci správního vyhoštění.

5.1 Zákon č. 500/2004 Sb. – Správní řád

Základním pramenem úpravy správního řízení je zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád, jenž byl publikován ve Sbírce zákonů 24. září 2004 s účinností dne 1. ledna 2006.

Pod pojmem správní řízení se obecně rozumí „postup správních úřadů a orgánů právnických osob veřejného práva směřující k vydání správního aktu, případně též jiné formy správní činnosti, dotýkající se práv, právem chráněných zájmů nebo povinností fyzických a právnických osob, a dále postup směřující k nucenému výkonu povinností vyplývajících ze správních aktů, případně jiných forem správních činností.“¹³

Správní řízení (správní proces) je postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určité osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má nebo nemá. Do správního řízení v širším slova smyslu je též zahrnován postup směřující k exekuci (nucenému výkonu) správního rozhodnutí, postup směřující k vydání vyjádření, osvědčení nebo sdělení, postup k uzavření veřejnoprávních smluv a postup směřující k vydání opatření obecné povahy.

Rámcové požadavky na právní úpravy správního řízení v členských státech Rady Evropy stanovuje Rezoluce Výboru ministrů Rady Evropy č. (77) 31¹⁴, o ochraně jednotlivce ve vztahu ke správním aktům.

¹³ Hendrych, D. a kol.: *Správní právo*, Obecná část 4. vydání, Praha, C. H. Beck, 2001, str. 202

¹⁴ **Rezoluce Výboru ministrů Rady Evropy č. (77) 31**, o ochraně jednotlivce ve vztahu ke správním aktům ze dne 28. 9. 1977. Podle ní každý, kdo je účastníkem správního řízení a jako takový může být omezen ve svých právech, svobodách či zájmech správním aktem, má právo vyjádřit se ke skutečnému stavu věci, uvést důkazy, resp. navrhnout, jakými prostředky má být dokazování vedeno. O tomto právu musí být správním orgánem včas a řádně poučen. Ještě před vydáním rozhodnutí má účastník řízení právo požádat, aby byl vhodnými prostředky informován o všech známých skutečnostech, na jejichž základě má být správní akt vydán. Dále se může nechat v řízení zastupovat a využít právní pomoc. Je též třeba dát mu možnost obeznámit se s odůvodněním správního aktu, které musí být buď jeho součástí, nebo má být účastníkovi sděleno písemně a v přiměřené lhůtě. Konečně musí být, opět písemně, poučen o možnosti podat opravné prostředky proti správnímu aktu, kterým je zasahováno do jeho práv, svobod či zájmů, včetně lhůt, kdy je tak možno učinit.

5.1.1 Správní řízení

Rozlišuje:

- obecné – zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád, je veden jako právní předpis subsidiální.
- zvláštní – další právní předpisy upravující současné hmotné správněprávní vztahy (zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a změně některých zákonů).

Správní řízení v kombinaci s jednotlivými speciálními předpisy, které se zabývají problematikou cizinců se používají při řešení otázky ukončení pobytu cizinců na území České republiky.

5.1.2 Zásady správního řízení

Základní pravidla správního řízení se promítají do dalších ustanovení správního řádu a jsou důležitá pro jejich výklad, uplatňují se též samostatně a bezprostředně a tak regulují chování subjektů správního řízení, zejména správních úřadů.

Zásady:

- 1.) zákonnosti
- 2.) součinnosti správního orgánu s dalšími subjekty
- 3.) materiální pravdy
- 4.) aktivní účasti účastníků na řízení
- 5.) rovnosti účastníků
- 6.) rychlosti a hospodárnosti
- 7.) volného hodnocení důkazů
- 8.) dvojinstančnosti
- 9.) jednotnost řízení
- 10.) oficiality
- 11.) písemnosti
- 12.) neveřejnosti

Subjektem správního řádu pro správní řízení ve věci správního vyhoštění je stát, který je v tomto případě zastupován specializovanými správními úřady, tedy správou policie. V případech jednající se o cizince jsou to orgány cizinecké policie.

5.1.3 Stádia správního řízení

Jednotlivé stádia správního řízení jsou:

- 1.) Zahájení správního řízení
- 2.) Zjišťování podkladů, zajištění průběhu a účelu řízení
- 3.) Vydání správního rozhodnutí
- 4.) Přezkoumání správního rozhodnutí - řádné opravné prostředky

- mimořádné opravné prostředky
- 5.) Výkon správního rozhodnutí

5.2 Zákon č. 325/1999 Sb. – o Azylu

Zákon o Azylu vychází ze Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních požadavcích na kritéria a statut příslušníků třetích zemí.¹⁵

Zákon o azylu respektuje mezinárodní závazky, kterými je Česká republika vázána vůči mezinárodním smlouvám a to zejména Ženevskou úmluvou a evropským azylovým *acquisem*. Tento zákon neupravuje jen mezinárodní ochranu, ale také otázku Azylu na území České republiky.

Tento zákon nemůžeme jednoznačně označit za určitý kodex, neboť právní úprava některých otázek souvisejících s problematikou žadatelů o mezinárodní ochranu, azylantů a osob s doplňkovou ochranou je obsažena i v dalších právních normách. Tímto zákonem jsou řešeny podmínky vstupu a pobytu cizince, který chce na území České republiky žádat o mezinárodní ochranu, práva a povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany, azylanta a osoby požívající doplňkové ochrany, řízení o udělení nebo odebrání mezinárodní ochrany, podmínky pro získání mezinárodní ochrany. Dále tento zákon řeší otázku působnosti Ministerstva vnitra a dalších orgánů, státních integračních programů a azylových zařízení činných v řízení o udělení Azylu na území České republiky.

Řízení o udělení mezinárodní ochrany (azylu) řeší Odbor azylové a migrační politiky na Ministerstvu vnitra.

5.3 Zákon č. 326/1999 Sb. – o pobytu cizinců na území České republiky a změně některých zákonů

Zákon o pobytu cizinců na území České republiky upravuje v návaznosti na přímo použitelný právní předpis Evropských společenství – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex), podmínky vstupu cizince na území České republiky a vycestování cizince z území, stanoví podmínky pobytu cizince na území a vymezuje působnost Policie České republiky, Ministerstva vnitra a Ministerstva zahraničních věcí v této oblasti státní správy.¹⁶

- je členěn do 7 částí (společně se závěrečným ustanovením). Pro práci cizinecké policie je nejdůležitější první část, která se skládá z 19 hlav a 190 paragrafů.

¹⁵ Evropská komise vydala dne 16. 6. 2010 zprávu o aplikaci směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. 4. 2004 o minimálních požadavcích, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o přiznání statutu uprchlíka nebo osoby, které z jiných důvodů potřebují mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (tzv. kvalifikační směrnice). Tato směrnice je jedním ze základních prvků první fáze Společného evropského azylového systému.

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex)

Pro práci správního orgánu, při ukončování pobytu cizinců na území České republiky je v tomto zákoně nejdůležitější Hlava X – SPRÁVNÍ VYHOŠTĚNÍ § 118 až § 123a.

Tento zákon byl novelizován zákonem č. 427/2010 Sb., v této novelizaci došel výrazných změn a úprav jak pro příslušníky cizinecké policie, tak i pro cizince.

5.4 Zákon č. 273/2008 Sb. – o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon o policii, stanovuje řízení a útvary policie, její úkoly, působení a především její oprávnění a povinnosti. Pro práci cizinecké policie jsou nejdůležitějšími paragrafy § 27 – zajištění cizince a § 63 – prokázání totožnosti. § 27 upravuje zajištění cizince a opravňuje policisty k tomuto zajištění, pokud se cizinec dopustí jednání, pro něž je možno na území ČR ukončit pobyt nebo zahájit správní řízení ve věci správního vyhoštění již bylo zahájeno a je zjištěn jiný důvod pro zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území ČR. K zajištění cizince je policista také oprávněn cizince zajistit, jestliže má být dle vykonatelného rozhodnutí vyhoštěn, nebo je-li důvod se domnívat, že cizinec na naše území neoprávněně vstoupil nebo na něm neoprávněně pobývá. V tomto paragrafu se samozřejmě také stanoví doba, po kterou je možno cizince zajistit. Druhým uvedeným paragrafem je § 63 opravňující příslušníky policie (převážně cizinecké policie), požadovat od cizince doklad totožnosti. A pokud tento doklad hodnověrně neprokáže, jsou policisté oprávněni, dle § 63 odst. 3, cizince předvést na oddělení policie České republiky, kde v příslušných policejních evidencích zjistí, zda je cizinec na území legálně.¹⁷

5.5 Zákon č. 40/2009 Sb. – Trestní zákoník

Trestní zákoník je zákon, který uceleným způsobem upravuje hmotné trestní právo. Vymezuje, která společensky závadná jednání jsou trestnými činy, jaké jsou podmínky trestní odpovědnosti a jaké tresty či jiné sankce lze za jejich spáchání uložit. V některých zemích nemusí existovat takové soustředění právní úpravy trestního práva hmotného do jediného zákoníku a může být obsaženo ve více zákonech.

- je označován v textu většinou zkratkou TrZ nebo také tr. zák .

- člení se na obecnou část a části zvláštní. Obecná část obsahuje ustanovení, která jsou společná všem či více trestným činům, vymezuje základy trestní odpovědnosti, ukládání trestů a ochranných opatření, výklad používaných pojmů. Zvláštní část se skládá z 13 hlav, ve kterých jsou uvedeny jednotlivé trestné činy a jsou uspořádány podle příbuznosti.

Jednotlivé trestné činy, kterých se dopustili cizinci na území České republiky v roce 2009.¹⁸

¹⁷ Vlastní zpracování – Zákon č. 273/2002008 Sb. – o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Dne 1. 1. 2011

¹⁸ Vlastní zpracování – Zákon č. 40/2009 Sb. – Trestní zákoník, Dne 3. 1. 2011
Dostupné z na : http://cs.wikipedia.org/wiki/Trestn%C3%AD_z%C3%A1kon%C3%ADk

5.6 Zákon č. 141/1961 Sb. – *Trestní řád*

Trestní řád je označení pro zákon, který uceleným způsobem upravuje normy trestního řízení. Jde o kodex trestního práva procesního. Tímto právním předpisem se zejména vymezuje postup a činnost orgánů činných v trestním řízení při zjišťování trestných činů, jejich pachatelů a potrestání těchto pachatelů. Zákon také stanoví práva a povinnosti osoby, proti které se řízení vede, a dalších osob zúčastněných na řízení (svědci, obhájci, znalci, tlumočníci apod.).

- je označován v textu většinou zkratkou TrŘ nebo tr. ř.

- je členěn do pěti částí. První částí je *Společné ustanovení*, druhá část je *Přípravné řízení*, třetí částí je *Řízení před soudem*, čtvrtá část je *Některé úkony související s trestním řízením* a poslední pátá část je *Přechodná a závěrečná ustanovení*.

je zde uveden z důvodu toho, že každý orgán činný v trestním řízení je povinen se tímto tr. ř. řídit. A to i příslušníci cizinecké policie, kteří jsou vedeni jako orgány činné v trestním řízení.¹⁹

¹⁹ Vlastní zpracování – Zákon č. 273/2002 Sb. – o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Dne 1. 1. 2011
Dostupné z na : http://cs.wikipedia.org/wiki/Trestn%C3%AD_%C5%99%C3%A1d

6 LEGISLATIVA EVROPSKÉ UNIE

6.1 Základní údaje o Evropské unii a Evropském právu

6.1.1 Evropská unie

Obrázek 3: Znak EU

Zdroj: Vlastní zpracování
autora

Evropská unie vychází z Evropského společenství, které bylo založeno v letech 1951 a 1957 třemi samostatnými smlouvami: 1.) Smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO), 2.) Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (EURATOM), 3.) Smlouva o založení

Evropského hospodářského prostoru (EHS). Tyto tři základní smlouvy byly výrazným způsobem novelizovány, doplněny a upraveny tzv. Jednotným evropským aktem (1986), Smlouvou o Evropské unii (Smlouva o EU). V této smlouvě je nejdůležitější část Maastrichtská smlouva (1992), která vyšla v platnost od 1. listopadu 1993, a dále tzv. Amsterodamská smlouva²⁰, která vyšla v platnost od 1. května 1999 a dále tzv. Nicejská smlouva²¹, která byla podepsána dne 26. února 2001. EU má charakter politického a ekonomického společenství a v současné době je tvořena 27 evropskými státy.

Zásluhou Amsterdamské smlouvy byly po jejím uzákonění v platnost přijaty důležité materie volného pohybu osob (problematika víz, azylu, cizinecká problematika, překračování vnějších a vnitřních hranic, soudní spolupráce v občanskoprávních věcech) a „přeneseny“ z původní oblasti mezinárodní spolupráce třetího pilíře do pilíře prvního, tzn. do velmi integrovaného práva komunitárního, tedy do práva Evropských společenství (Právo ES). Tuto problematiku po Amsterdamské smlouvě nalezneme v nové hlavě IV Smlouva o založení ES – Vízová, azylová a přistěhovalecká politika a jiné politiky týkající se volného pohybu osob.

Orgány a instituce Evropské unie

Rada Evropské unie (Rada EU) – je z orgánu Evropské unie (Orgány EU) tím nejdůležitějším. Její nejvýraznější úlohou je pravomoc přijímat právní akty Evropského společenství (dále jen ES), tj. každá vláda určuje jednoho ze svých členů k projednání problematiky.

Evropská komise – představuje nadnárodní komunitární orgán, chránící společné zájmy Společenství. Má právo tzv. legislativní inicializace, tzn. předkládat návrhy

²⁰ **Amsterodamská smlouva** byla podepsána 2. října 1997 a v platnost vstoupila 1. května 1999, změnila a přečíslovala Smlouvu o EU a Smlouvu o ES. Úplná znění těchto smluv jsou k ní připojena. Viz příloha č. 2

²¹ **Nicejská smlouva** je smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii (Maastrichtská smlouva) a Římské smlouvy. Byla podepsána 26. února 2001 mezi státy Evropské unie na zasedání Evropské rady. Smlouva z Nice změnila způsob rozhodování v Evropské unii. Viz příloha č. 3

právních aktů Radě EU a za stanovených podmínek může vydávat i odvozené právní akty ES.

Evropský parlament – významně posílil svoji roli v legislativním procesu ve formě spolum rozhodování při přijímání právních předpisů ES.

Evropský soudní dvůr – jeho nejdůležitějším úkolem je zajistit svými judikáty jednotnou interpretaci a alokaci evropského práva a jeho legálnost, dále také posuzuje stížnosti proti rozhodnutí orgánů EU.

Evropská rada – funguje mimo formální soustavu orgánů EU, ale prakticky v jejím rámci. Je nejvyšší orgán EU, tj. nadřazen i Radě EU, neboť na svých summitech vytyčuje základní strategickou a politickou linii pro činnost Evropské unie. Ve své struktuře představuje zasedání předsedů vlád či hlav států společně s předsedou Evropské komise a za účasti ministrů zahraniční členských států.

Poradní orgány

Výbor orgánů – je poradní orgán složený ze zástupců regionálních a místních orgánů. Jeho pravomoc spočívá ve vydávání stanovisek k připravovaným evropským dokumentům. Z pohledu cizinecké problematiky je to zejména oblast příhraniční spolupráce a aktivity týkající se strukturálních fondů.

Hospodářský a sociální výbor – svoji hlavní úlohu má v uskutečňování nezávislých stanovisek, které předkládá Radě EU a Evropské komisi odborně jako Výbor regionů.

Kromě těchto jmenovaných orgánů existují další instituce a orgány EU, které plní funkci kontrolní, poradní nebo odbornou. Nesmíme opomenout, že mezi základní orgány Unie jsou řazeny i Účetní dvůr a Evropská centrální banka.

6.1.2 Evropské právo

Evropské právo představuje nezanedbatelný systém práva, který v sobě zahrnuje jak právo Evropských společenství (právo komunitární, nadnárodní), a také právo Evropské unie (unijní právo – právo vzniklé v rámci mezinárodní spolupráce členských států Unie). Komunitární právo jako právo tří Evropských společenství je založeno na třech citovaných základních smlouvách ES z roku 1951 a 1957. V praxi se spíše setkáváme s odvozeným (sekundárním) komunitárním právem ES, které bylo vydáno na základě článku 249 Smlouva o založení ES ve formách nařízení, směrnic, rozhodnutí, doručení a stanovisek ES.

Právo Evropské unie (dále jen právo EU), na rozdíl od práva Evropských společenství není komunitární a nadnárodní právo, ale pouze právo mezivládní, tzn. jednotlivé právní vztahy mezi členskými státy Unie. (Jednotlivé státy jsou brány jako suverénní státy). Policejní a soudní spolupráce v trestných věcech mezi jednotlivými státy Unie je právně obsažena v článku 34, hlavy VI Smlouvy o EU a nově je upravena bodem 51 článek 1 Lisabonské smlouvy: „Články 29 až 39 hlavy VI, týkající se justiční spolupráce v trestních věcech a policejní spolupráce, se nahrazují kapitolami 1, 4 a 5 části třetí hlavy IV Smlouvy o fungování Evropské unie. Jak je uvedeno v čl. 2 bodech 64, 67 a 68 této smlouvy, nahrazuje se článek 29 článkem 61 Smlouvy o fungování Evropské unie, článek 30 články 69f a 69g uvedené smlouvy, článek 31 články 69a, 69b

a 69d uvedené smlouvy, článek 32 článkem 69h uvedené smlouvy, článek 33 článkem 61e uvedené smlouvy a článek 36 článkem 61d uvedené smlouvy. Název hlavy se zrušuje a její číslo se stává číslem hlavy, která se týká závěrečných ustanovení.“²² Tyto právní akty EU, nazývané právními akty třetího pilíře, jsou rámcová rozhodování, rozhodnutí, společné postoje, úmluvy a opatření k provádění rozhodnutí a úmluv.

Tabulka č. 1 – Tři pilíře Evropské unie

Politika Evropské unie – „Tři pilíře“		
I. Evropská společenství	II. Společná zahraniční a bezpečnostní politika	III. Policejní a justiční spolupráce
<ul style="list-style-type: none"> • Společná zemědělská politika • Hospodářská a měnová unie • Celní unie a Společný trh • Společná obchodní politika • Regionální a strukturální politika • Dopravní politika • Sociální politika • Schengenský prostor • Občanství EU • Vědecko-výzkumná politika • Politika hospodářské soutěže • Ekologická politika • Politika ochrany spotřebitele • Vzdělání a kultura • Společná rybolovná politika • Azylová a přistěhovalecká politika 	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce v zahraniční politice • Dodržování míru • Volební pozorovatelé • Lidská práva • Demokracie • Rozvojová pomoc • Evropská bezpečnostní politika • Evropské síly rychlé reakce • Odzbrojování 	<ul style="list-style-type: none"> • Pašování drog a obchod se zbraněmi • Obchod s lidmi • Terorismus • Zločiny proti dětem • Organizovaný zločin • Korupce

Zdroj: *Tři pilíře EU*, Přejato z *Wikipedie*, Přepřacováno, [dne 2010-12-25], dostupné na: http://cs.wikipedia.org/wiki/T%C5%99i_pil%C3%AD%C5%99e_Evropsk%C3%A9_unie

Pozn. Vlastní zpracování autora, 2010

²² **Lisabonská smlouva** (též Reformní smlouva) je mezinárodní smlouva, jejímž cílem je především reformovat instituce Evropské unie a její fungování. Byla podepsána 13. prosince 2007 v Lisabonu, ratifikována 3. listopadu 2009 a vstoupila v platnost 1. prosince 2009. Viz příloha č. 4

Právní akty třetího pilíře

Vyjma sekundárních komunitárních právních aktů ES, uvedených v předchozí kapitole, existují tzv. akty třetího pilíře, které jsou označovány za akty práva EU. Tyto akty mají „pouze“ mezinárodní charakter a jsou přijímány jednomyslně zástupci vlád členských států v Radě EU na základě článku 34 hlavy VI Smlouvy o EU a ratifikací Lisabonské smlouvy bodem 51 článku 1, v těchto základních formách:

- **Rámcová rozhodnutí** (*Framework Decision*) jsou přijímána za účelem sblížení právních předpisů členskými státy Unie v oblasti třetího pilíře.

- **Rozhodnutí** (*Decision*) jsou přijímána za jiným účelem, nežli je sblížení právních předpisů.

- **Společné postoje** (*Common Position*) vymezují přístup Unie k určité otázce. Na rozdíl od ostatních právních aktů třetího pilíře má tento nástroj politicky závazný obsah, nikoli však závaznost právní.

- **Úmluvy** (*Conventions*) jenž jsou následně doporučeny členským státům Unie k přijetí v souladu s jejich ústavněprávními předpisy.

6.2 Amsterodamská smlouva

Smlouva uzavřená mezi členskými státy 17. července 1997 (v platnost vstoupila dne 1. května 1999). Její úplný název zní: „Amsterodamská smlouva, jíž se pozměňují Smlouva o Evropské unii, Smlouvy o založení Evropského společenství a některé související akty.“ Tato smlouva výrazným způsobem pozměnila a doplnila některé oblasti Smlouvy o ES a Smlouvy o EU.

Tato smlouva přinesla následující změny:

- bude změněn systém obsazování Evropské komise v neprospěch velkých států
- pro hlasování v Radě EU bude upravena velikost kvót pro případy tzv. váženého hlasování
- počet poslanců v Evropském parlamentu nepřesáhne číslo 700
- Evropská rada bude moci označit členský stát, jenž se neřídí základními zásadami EU (svoboda, demokracie, lidská práva a základní svobody, právní stát) a hrubě je porušuje. Takovému státu mohou být pozastavena některá práva, zejména právo hlasování v Radě EU.
- v rámci rozvoje Unie jako oblasti svobody, bezpečnosti a práva bude mít Rada EU právo na návrh Komise a po konzultaci s parlamentem rozhodovat o vybraných otázkách vízové povinnosti
- v některých otázkách třetího pilíře (vnitro a justice) získá Rada EU oprávnění rozhodovat upravenou kvalifikovanou většinou na rozdíl od jednomyslnosti budou podstatnou měrou posíleny pravomoci institucí EU v boji proti finanční kriminalitě

- začlenila Schengenské dohody do právního systému ES resp. EU.²³

6.3 Schengenské dohody

Schengenské dohody je souhrnné označení pro dva smluvní dokumenty. Schengenská dohoda o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (1985), někdy také nazývaná „První schengenská dohoda“ a Schengenská prováděcí úmluva (1990). Často jsou používány zkrácené pojmy jako Schengen, státy Schengenu, státy Schengenské dohody, schengenský prostor (území) nebo Schengenský systém.

Cílem států Schengenu bylo vytvoření zóny volného pohybu se zrušením celních a pasových kontrol na společných vnitřních hranicích, čímž se vytvořil tzv. Schengenský prostor.

V první schengenská dohoda o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích některých států ES byla sjednána 14. června 1985 bez ratifikace a byla provedena na prozatímním základě. K jejímu provedení byla v červnu 1990 sjednána prováděcí úmluva, kterou označujeme jako Schengenská prováděcí úmluva, která již na rozdíl od první schengenské dohody vyžadovala ratifikaci parlamentních států smluvních stran.

První schengenská dohoda se skládala z 33 článků obsahující krátkodobá a dlouhodobá opatření. Krátkodobá opatření byla zrušení veškerých kontrol na hranicích mezi členskými státy Schengenu. S činností policejních a celních orgánů, jenž měly provádět namátkovou kontrolu v oblasti pohybu osob. Mezi pravomoci těchto orgánů však spadala i důkladná kontrola. Hlavním záměrem byla opatření zaměřená na příhraniční oblasti, k sblížení vízové politiky a na boj proti nedovolenému obchodu s drogami, zbraněmi, celními podvody a nelegální migrace cizinců třetích zem. Při prováděných silničních kontrolách bylo upuštěno od systematických kontrol na přepravované zboží a tyto kontroly byly upuštěny také u železniční přepravy. U dlouhodobých opatření šlo převážně o přesunutí těžiště kontrol na vnější hranice a sjednocování příslušných právních předpisů, harmonizaci vízové politiky a dalších nutných opatření, která byla promítnuta do Schengenské prováděcí úmluvy. Podrobná úprava všech otázek je obsažena v druhém dokumentu, Schengenské prováděcí úmluvě.

Výrazným zlomem v schengenských dohodách je přijetí v platnost Amsterodamské smlouvy (1999), čímž byl získán zásadní právní instrument – Protokol o začlenění schengenského *acquis* do rámce EU, tzv. Schengenský protokol.

Za účelem zajištění uplatňování Schengenské prováděcí úmluvy byl zřízen Výkonný výbor, který byl zmocněn přijímat příslušná rozhodnutí. Vstupem Amsterodamské smlouvy v platnost převzala funkci Výkonného výboru Rada EU pro justici a vnitřní řád (Rada zasedající ve složení ministrů spravedlnosti nebo vnitra). V rámci této správy byly zřízeny pracovní skupiny pro policii a bezpečnost, omamné prostředky, víza, azyl a zpětné převzetí osob (readmisní dohody), justiční spolupráce, vnější vztahy, řídicí skupina pro Schengenský informační systém (SIS) a kontrolní orgán pro ochranu údajů. Znamená to, že realizace Schengenu je nyní zabezpečena a koordinována Radou za využití právních nástrojů EU a ES (třetí pilíř).

V návaznosti na první schengenskou smlouvu, byla sjednána v roce 1990 Schengenská prováděcí úmluva, která vstoupila v platnost dne 26. března 1995. Tato

²³ Amsterodamská smlouva – vlastní zpracování dne 26. 12. 2010,
Dostupné na :http://cs.wikipedia.org/wiki/Amsterodamsk%C3%A1_smlouva

úmluva je uspořádána do osmi hlav a má 142 článků. Tato smlouva vymezuje základní pojmy, které jsou definovány - jako jsou vnitřní a vnější hranice, třetí stát či cizinec. (Byla-li zmíněna vnitřní hranice mezi členskými státy). Vnitřní hranice může být překračována na libovolném místě, aniž by při překročení státní hranice byla provedena kontrola osob nebo převáženého zboží. To platí také pro cizince třetích zemí, kteří mají platné vízum pro některý ze států Schengenského prostoru. Pokud by bylo třeba a vyžadoval to veřejný pořádek nebo bezpečnost státu, je možné zavést zpětné kontroly na státní hranici. (Tato kontrola by byla zavedena po vzájemné konzultaci obou smluvních států.).

Hlavním cílem Schengenské prováděcí úmluvy je kromě eliminace vnitřních hranic zabezpečení zejména kontrol na vnějších hranicích, zlepšení organizace mezi jednotlivými národními systémy policie, justice, celními a dalšími správními orgány. Dále má za úkol postupnou harmonizaci některých důležitých postupů týkajících se hlavně víz, azylu, zbraní a střeliv, soudní spolupráce v trestných záležitostech a další. Důležitým nástrojem pro vzájemnou spolupráci je Schengenský informační systém (SIS) a opatření na ochranu osobních údajů.

Výkonný výbor Schengenu přijal velké množství rozhodnutí k jednotnému ustanovení Schengenské prováděcí úmluvy, tvořící součást *acquis* Schengenu. Pro účely sjednocení praktických metod jednotlivých postupů byly přijaty tři důležité dokumenty:

- Společná příručka pro kontrolu na vnějších hranicích
- Společné konzulární instrukce o vízech pro diplomatické mise a konzulární úřady
- Národní centrály SIRENE (*Supplementary Information Request at the National Entry*).²⁴

Obrázek č. 5 - Evropský znak SIRENE Obrázek č. 6 - Znak České centrály SIRENE

Zdroj: *Consilium of the European union*, 2010,

Dostupné na : <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1157> (=en

Zdroj: *EUROPOL*, 2010, dostupné na : <http://www.europol.europa.eu/index.asp?page=publar1998>, 2010

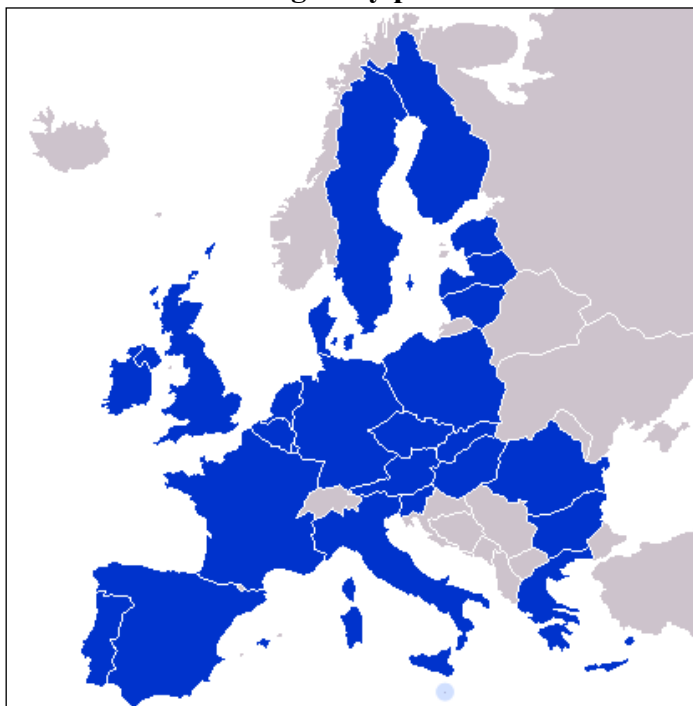
²⁴ Schengenské dohody - Vlastní zpracování 26. 2. 2011

Dostupné na : http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=156&typ=r&levelid=eu_258.htm

6.3.1 Schengenský informační systém (SIS)

Schengenský informační systém je nadnárodní počítačový policejní pátrací systém, skládající se z centrálního počítače ve Štrasburku, tzv. Centrální Schengenský informační systém (CSIS) a z Národních Schengenských informačních systémů (NSIS). Tento systém slouží zejména pro pátrání po osobách (hledaných, pohřešovaných, nežádoucích) a věcech (vozidla, registrační značky, cestovní a osobní doklady, registrační doklady k vozidlům, bankovky, zbraně atd.). Do systému zavádějí data všechny členské státy vždy přímo, ze svých národních pátracích databází. Záznamy v SIS jsou dostupné všem příslušníkům bezpečnostních složek ostatních států. Záznamy jsou dostupné ve všech jazycích - tudíž srozumitelné pro všechny. Doplňující informace nad rámec záznamů (to, co nejde automatizovaně přeložit a není potřeba pro prvotní zásah policisty) zprostředkovává Národní centrála SIRENE. Členské státy mají povinnost kontrolovat osoby nebo věci v SIS, kdykoliv tak činí vůči národním databázím. Příslušníci bezpečnostních složek členských států (policie, celníci, justiční stáž, městská policie apod.) mají povinnost neprodleně konat na základě záznamu v SIS potřebné kroky, které jsou nutné k řešení daného problému (záznam v SIS se mimo jiné rovná evropskému zatykači). Přístup do SIS mají i orgány provádějící registraci motorových vozidel, orgány zabývající se pobytem cizinců a justiční orgány pro řízení v trestních věcech.²⁵

Obrázek č. 7 - Schengenský prostor

Zdroj: EUROPOL, the European Police Office [online]. 1997,
Dostupné na : <http://www.europol.europa.eu/index.asp?page=publar1998>>

²⁵ Cizinecká a pohraniční policie II, JUDr. Kuržeja a kol., Praha 2003 - vlastní zpracování. 28.
2.2011

6.4 Dublinský systém

Dublinský systém je označení pro soubor pravidel, kterými je v rámci států EU, Norska, Islandu a Švýcarska určován jediný stát, který projedná žádost cizince o azyl (žádost o dočasnou ochranu) a ve věci rozhodne, ať je podána kdekoli na území těchto států. Systém má za cíl eliminovat jev zvaný „*asylum shopping*“, kdy řízení o žádosti cizince je vedeno současně nebo postupně několika státy, a současně předejít situacím, která je označována jako „*refugee in orbit*“, kdy se naopak žádný stát nepokládá prostřednictvím použití principu třetí bezpečné země za příslušný k projednání, rozhodnutí, schválení a posouzení žádosti o azyl.

Otázka příslušnosti k posouzení žádosti o azyl byla vyslovena v tzv. Schengenské prováděcí úmluvě (viz výše). Tato smlouva stanovila velmi podrobná pravidla pro určování smluvního státu, který je příslušný k posouzení žádosti o udělení azylu podané na území těchto států. Z důvodu, že smluvními stranami obou schengenských úmluv v té době nebyla většina členských států ES, a s ohledem na nezbytné řešení problému vznikající s velmi rostoucím přílivem žadatelů o udělení azylu, byla přijata Úmluva o posouzení státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl podané v některých z členských států ES (tzv. Dublinská úmluva). Dublinská úmluva vstoupila v platnost dne 1. září 1997 a jejími smluvními stranami se staly všechny státy tehdejší EU a také Norsko a Island.

Přijetím Amsterdamské smlouvy došlo k přenesení značné části kapitoly spolupráce v oblasti justice a vnitřních věcí (společné vízové, azylové, přistěhovalecké politiky) do prvního pilíře Evropského společenství. V Amsterdamské smlouvě byly stanoveny časové limity pro přijetí komunitární legislativy ve výše uvedených oblastech. V oblasti společné azylové politiky byla stanovena povinnost přijmout v období pěti let po jejím vstupu v platnost komunitární právní předpisy, které by problematiku upravovaly, a to včetně jednotlivých kritérií určujících odpovědnost členských států za posouzení žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetího státu (Amsterdamská smlouva čl. K1 – čl. 63 Smlouva o založení Evropského společenství). V souladu s tímto požadavkem Rady (ES) bylo dne 18. února 2003 přijato Nařízení Rady (ES) č. 343/2003, ve kterém byla stanovena kritéria a mechanismy pro určení státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl podané v jednom z členských států ES. Toto nařízení je označováno jako Dublin II. Nařízení Dublin II již v praxi zcela nahradilo Dublinskou úmluvu a tvoří nyní páteř celého Dublinského systému.

Jak již tedy bylo zmíněno právním základem dublinského systému je v současnosti Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 (tzv. Nařízení Dublin II). Mezi určující kritéria, uvedená výše, patří figurující rodinné vazby žadatele o azyl, skutečnost, že žadatel je držitelem víza či jiného povolení k pobytu v některém z členských států, nebo vstoupil na území některého z členských států neoprávněně a v neposlední řadě i ta skutečnost, že již v některém z členských států o azyl již žádal. Od roku 2003 bylo stanoveno povinné snímání otisků prstů žadatelům o azyl do systému EURODAC. Tento systém zkvalitňuje a zefektivňuje aplikaci nařízení Dublin II.²⁶

²⁶ Dublinský systém – vlastní zpracování dne 25. 1. 2011, Dostupné na : http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?sn=y&hledany=Dublin&cd=156&typ=r&levelid=eu_050.htm

6.4.1 Systém EURODAC

Jak bylo uvedeno v kapitole Dublinský systém, bylo třeba vyvinout systém, který by zkvalitnil a zefektivnil aplikování Dublinské úmluvy. Z tohoto důvodu byl vyvinut velký systém AFIS, který byl nazván EURODAC. Tento systém si lze zjednodušeně představit jako elektronickou databázi otisků prstů žadatelů o azyl a určitých kategorií cizinců společnou všem členským státům. Právní základ pro vytvoření systému EURODAC tvoří Nařízení Rady (ES) č. 2725/2000 ze dne 11. prosince 2000, o zřízení EURODACu pro porovnání otisků prstů za účelem efektivního uplatňování Dublinské úmluvy. Dalším důležitým dokumentem upravujícím některé aspekty fungování systému EURODAC je Nařízení Rady (ES) č. 407/2002²⁷ ze dne 28. února 2002, kterým se upravují některá pravidla k Nařízení Rady (ES) č. 2725/2000²⁸.

Pro realizaci úkolu EURODAC byla zvolena americká firma KOGENT. Z produktů zmíněné firmy bylo vytvořeno centrum automatizovaného identifikačního systému vybaveného velkým počtem prohlížečů, pomocí kterých je prováděna verifikace zaslaných otisků prstů z jednotlivých národních systémů AFIS.

EURODAC se skládá ze tří databází s kapacitou milionů otisků prstů. Zmíněné tři databáze obsahují otisky deseti prstů tří přesně definovaných okruhů migrantů.

Jedná se o databáze otisků prstů následujících kategorií osob:

1. které byly zadrženy při protiprávním přechodu vnější hranice EU
2. které byly zadrženy při protiprávním pobytu na území EU
3. které požádaly o azyl v jedné z členských zemí EU

Aplikace systému AFIS 2000²⁹ je schopna automaticky identifikovat osobu na základě otisků dvou prstů (palců) bez účasti znalce v oboru nepřetržitě po dobu 24 hodin denně.

²⁷ NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 407/2002, ze dne 28. února 2002, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 2725/2000 o zřízení systému "EURODAC" pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování Dublinské úmluvy

²⁸ NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 2725/2000 ze dne 11. prosince 2000 o zřízení systému EURODAC pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování Dublinské úmluvy (dále jen „nařízení EURODAC“). Prováděcí pravidla k systému EURODAC jsou stanovena v nařízení Rady (ES) č. 407/2002 ze dne 28. února 2002. EURODAC je v provozu od ledna roku 2003.

²⁹ Systém AFIS 2000 může být alternativně nastaven tak, že na základě dosaženého skóre sám rozhodne, zda je otisk shodný či ne, a jako odezvu vrátí pouze informaci SHODA nebo NESHODA (tzv. Rapid Respond System).

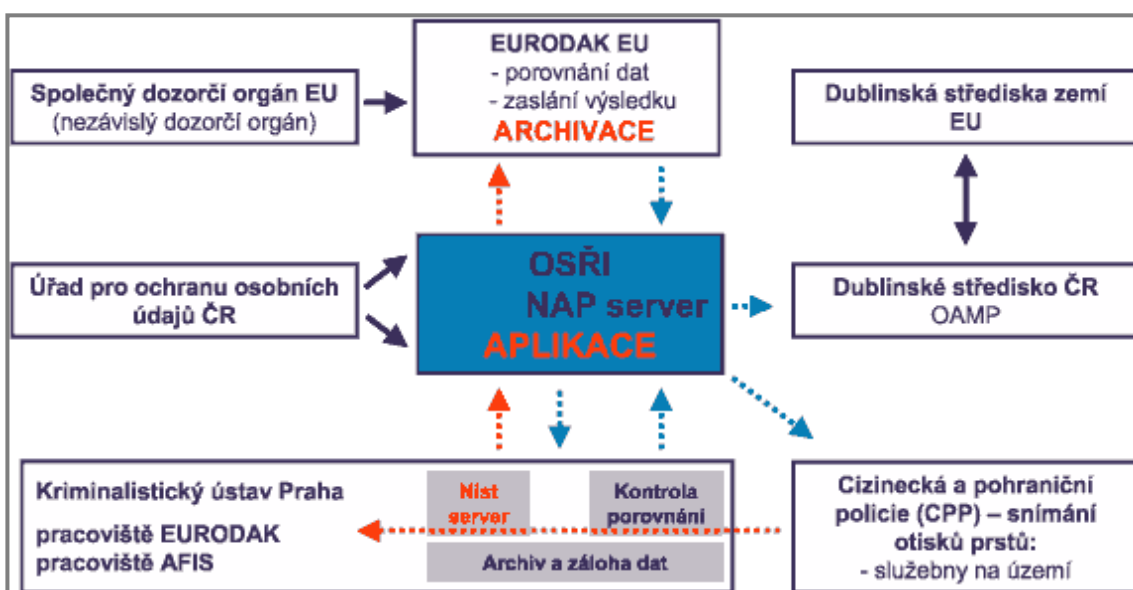
Tak vznikla aplikace, která je schopna automaticky identifikovat osobu na základě otisků dvou prstů (palců) bez účasti znalce v oboru nepřetržitě po dobu 24 hodin denně za účelem kontroly ilegálního pobytu cizinců na našem území a k realizaci azylové politiky.

Policista sejme na malém scanneru otisky dvou palců a zapíše popisné údaje prověřované osoby a odešle úlohu ke zpracování do centra. Řádově v minutách přijde na pracovní stanici zpráva o shodě, případně neshodě zaslaných otisků palců.

Otisky prstů (včetně nutných popisných dat) výše uvedených kategorií osob jsou členské země povinny do centra EURODACu zasílat neprodleně a v potřebné kvalitě. Vše je prováděno elektronickou podobou a při zpracování daktyloskopických karet jsou zajištěny podmínky vyplývající ze zákona o ochraně osobních údajů. Daktyloskopované osoby pro účely systému EURODAC jsou vždy řádně poučeny o důvodu a účelu snímání otisků prstů.

Tento systém je používán nejen pro účely azylové politiky a nelegální migrace cizinců, ale také pro odhalování trestných činů.

Obrázek č. 8 – Princip EURODACu

Zdroj: EUROPA – The official web side of the European Union, 1995, dostupné na : http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_migration/133081_en.htm

Pozn. Cizinecké a pohraniční policie (CPP) nahrazena cizineckou policií – přistoupením České republiky k Schengenským dohodám, 2010

Poté vytiskne daktyloskopickou kartu, na které jsou již vytištěny otisky scanovaných palců, a zbylé otisky sejme klasickým způsobem pomocí daktyloskopické černě. Takto zhotovenou daktyloskopickou kartu odešle ke zpracování do ústřední daktyloskopické sbírky

V případě neshody zůstanou otisky dvou palců uloženy v databázi jako dočasný záznam včetně popisných dat.

V případě shody se uživateli objeví na monitoru popisné údaje osoby shodných otisků prstů.

Veškeré údaje lze vytisknout a mohou sloužit jako podklad pro správní řízení o případné žádosti o azyl, nebo vyhoštění.

Obrázek č. 9 – Zařízení EURODAC

Zdroj: Gastarbajteri, EURODAC - Abkommen, 2002,
Dostupné na : <http://www.obrazky.cz/detail?q=EURODAC>

6.5 Readmisní dohody

Readmisní dohody jsou mechanismy, které využívají jednotlivé členské státy schengenského prostoru k realizaci návratů osob odmítající dobrovolné návraty zpět na území svého domovského státu, popř. státu jeho posledního bydliště.

Hlavním účelem těchto dohod je usnadnit a maximálním možným způsobem urychlit proces readmise. Readmisí pak není jen samotný akt předání, ale řada kroků, které musí tomuto aktu předcházet. Počínaje zjištěním totožnosti, /bud' přes systém EURODAC nebo přes Ambasadu příslušné země/, určením státního občanství dané osoby, popř. prokázání vstupu na území jedné smluvní strany z území druhé smluvní strany. Dále vyřízením a vystavením nového dokladu, pokud cizinec nevlastní pas až po skutečné předání. Podmínky, po jejichž splnění jsou smluvní strany povinny dotyčné osoby přijmout, stanovují právě readmisní dohody.

V současné době má Česká republika sjednány readmisní dohody s celkem 14 státy světa. Jedná se o státy sousední Německo, Polsko, Rakousko a Slovensko, dále pak Slovinsko, Maďarsko, Bulharsko, Rumunsko, Chorvatsko, Moldavsko, Kanadu a Vietnam. Readmisní dohoda s Francií byla podepsána, ale z důvodu neexistence prováděcího protokolu dosud nevstoupila v platnost. Se Švýcarskem byla readmisní dohoda podepsána dne 17. září 2009 (Tyto údaje získány dne 27. 12. 2010).

S některými dalšími zeměmi Česká republika jedná dle bilaterálních (mezistátních) dohod,³⁰ s různým stupněm rozpracovanosti sjednávaného textu dohody.

³⁰ Dohoda, která řeší obchodní či politické vztahy mezi dvěma stranami

Konkrétně se jedná o readmisní dohody s Arménií a Egyptem. Aktuálně byly obnoveny aktivity za účelem možného sjednání nové readmisní smlouvy mezi ČR a Francií, která bude reflektovat nové podmínky a prováděcí protokol ke smlouvě.

Jednání s dalšími zeměmi proběhla či probíhají na úrovni Evropského společenství. V současné době je platná readmisní dohoda s Albánií, Hongkongem, Macaem, Srí Lankou, Ruskem, Ukrajinou, Moldavskem, Bosnou a Hercegovinou, Černou Horou, Makedonií a Srbskem. Dohoda s Pákistánem byla parafována. V jednání nadále zůstávají readmisní dohody s Tureckem, Marokem, Alžírskem a Čínou. Koncem roku 2008 obdržela Komise mandát pro jednání o readmisní dohodě s Gruzii a počátkem roku 2009 mandát pro jednání s Kapverdskou republikou.

Obrázek č. 10 – Realizace Readmisní dohody se Slovenskem

Zdroj: *Policie České republiky [online]. 2010,
Dostupné na : <http://www.policie.cz/clanek/slovak-podezrely-z-loupeze-predan-do-cr.aspx>*

**Tabulka č. 2 - Readmisní dohody a dohody na úrovni Evropského společenství, kterými je
vázána Česká republika:**

Stát	Neformální předání	Formální předání	Lhůta na odpověď	Převzetí
Slovensko	48 hodin		neprodleně, max. 7 dnů	30 dnů
Německo	72 hodin	6 měsíců	8 dnů	30 dnů
Maďarsko	Pouze vlastní občané			
Polsko	48 hodin	90 dnů	7 dnů	30 dnů
Rakousko	7 dnů	6 měsíců	14 dnů	30 dnů
Rumunsko	Pouze vlastní občané			
Bulharsko		6 měsíců	neprodleně, max. 10 dnů	30 dnů
Kanada	Pouze vlastní občané			
Slovinsko		bez zbytečného odkladu	7 dnů	30 dnů
Chorvatsko		1 rok	neprodleně, max. 7 dnů	30 dnů
Moldavsko	2 pracovní dny	6 měsíců	11 pracovních dnů, max. 13PD	3 měsíce
		6 měsíců	7 dnů	30 dnů
Vietnam			neprodleně, max. 45 dnů	180 dnů
Ukrajina	2 pracovní dny	12 měsíců	14 kalendářních dnů, max. 30 KD	3 měsíce
Rusko	2 pracovní dny	180 kalendářních dnů	25 kalendářních dnů, max. 60KD	
Makedonie	2 pracovní dny	12 měsíců	14 kalendářních dnů	3 měsíce
Černá Hora		12 měsíců	12 kalendářních dnů, max. 18 KD	3 měsíce
Albánie		12 měsíců	14 dnů	3 měsíce
Srbsko	2 pracovní dny	12 měsíců	10 kalendářních dnů, max. 16 KD	3 měsíce
Bosna a Hercegovina		12 měsíců	10 kalendářních dnů, max. 16 KD	3 měsíce
Hong Kong		12 měsíců	30 dnů	
Macao		12 měsíců	30 dnů	
Srí Lanka		12 měsíců	15 kalendářních dnů, max. 30KD	

Zdroj: vlastní zpracování autora, 2010

7 PŘIJÍMACÍ A ZÁCHYTNÁ ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

7.1 Přijímací středisko

Přijímací středisko je zařízení, ve kterém jsou ubytováni nově příchozí cizinci (žadatelé) o mezinárodní ochranu (azyl), a to až do doby ukončení základních vstupních procedur.

Mezi základní vstupní procedury patří identifikace totožnosti, zahájení řízení o udělení mezinárodní ochrany, vstupní pohovor a sociální jištění a v neposlední řadě předepsaná vstupní zdravotní prohlídka.

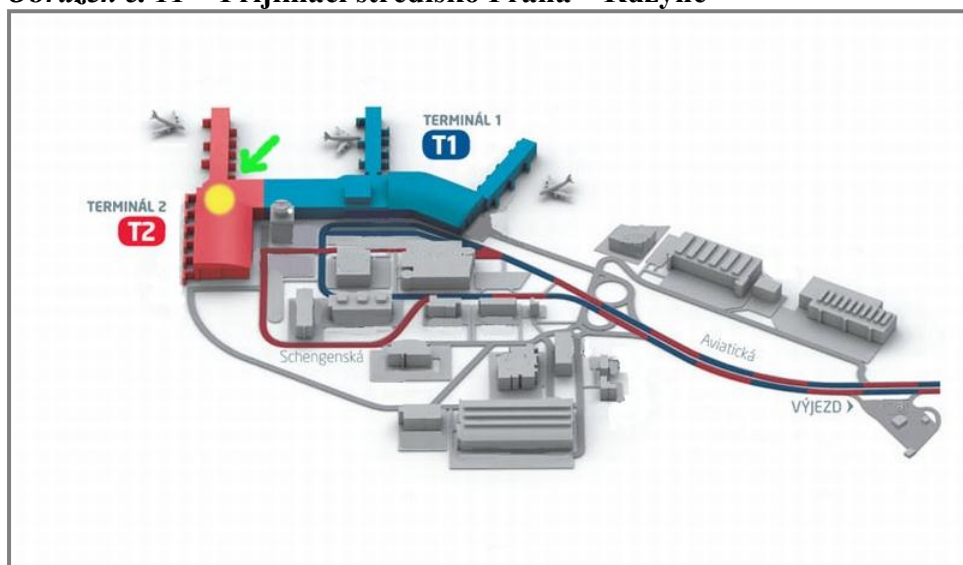
Přijímací zařízení nemohou cizinci svévolně opustit. Musejí zde pobýt do doby, než jim bude udělena mezinárodní ochrana (azyl), nebo do okamžiku, kdy budou předány zpět do země svého původu.

V přijímacím středisku je cizincům poskytováno ubytování, strava, základní hygienické potřeby a lékařská péče. Dále je poskytována sociální a psychologická služba a mohou se účastnit volnočasových aktivit.³¹

Na území České republiky jsou dvě přijímací zařízení:

- tranzitní prostor mezinárodního letiště Praha – Ruzyně
- středisko Zastávka u Brna

Obrázek č. 11 – Přijímací středisko Praha – Ruzyně

Zdroj: Správa uprchlických zařízení MV ČR [online]. 2009,
Dostupné na : <http://www.suz.cz/pages/ruzyne.html>

³¹ Cizinci v České republice – vlastní zpracování dne 10. 1. 2011
Dostupné na : <http://cizinci.wordpress.com/2009/09/07/sprava-uprchlickych-zarizeni/>

7.2 Vyhošťovací zařízení (Zařízení pro zajištění cizinců – ZZC)

Vyhošťovací zařízení (Záchytné zařízení) nebo také Zařízení pro zajištění cizinců slouží zejména k zajištění cizinců, kteří nejsou ochotni pobývat na území České republiky v mezích a za podmínek stanovených příslušnými zákony. Dále slouží vyhošťovací zařízení k zajištění cizinců, kterým bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, a tito cizinci nemají u sebe svůj cestovní pas. Popř. s mateřským státem cizince má Česká republika sjednanu readmisní dohodu nebo Mezinárodní dohodu a čeká se, až bude tato readmisní dohoda popř. Mezinárodní dohoda realizována.

Zajištění mohou být jen cizinci starší 15 let, a to na dobu maximálně 180 dnů. Poté je cizincům vystaven náhradní cestovní doklad a jsou propuštěni na území České republiky.

Na území České republiky jsou tato zařízení také dvě, (stejně jako přijímací zařízení). V těchto Zařízeních je cizincům zajištěno ubytování, strava, a dále zde mají celou plejádu služeb / zdravotní, sociální /, mohou využívat sportoviště, kulturní místnost nebo se sejit s duchovními (katolické, pravoslavné a muslimské víry). V těchto zařízeních mají cizinci relativně volný pohyb, s výjimkou nočního klidu, nebo pokud nebyli zařazeni do zpřísněného režimu. Ostrahu všech zařízení zajišťuje cizinecká policie a vnitřní smluvní bezpečnostní agentura.³²

Tabulka readmisních dohod a Mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána, je uvedena v kapitole 6.5 Readmisní dohody.

Na území České republiky jsou tato vyhošťovací zařízení:

- Bělá pod Bezdězem (Bělá – Jezová)
- Poštorná (Břeclav)

Obrázek č. 12 – Zařízení pro zajištění cizinců Poštorná

Zdroj: *Vojensko.cz* [online]. 2010, dostupné na : <http://www.vojensko.cz/21-rps-postorna>

³² Cizinci v České republice – vlastní zpracování dne 10. 1. 2011
Dostupné na : <http://cizinci.wordpress.com/2009/09/07/sprava-uprchlickych-zarizeni/>

Obrázek č. 13 – Mapa ČR s vyznačenými Zařízeními pro zajištění cizinců

Zdroj: Status-report-on-migration. [online]. 2008,

Dostupný na : www.mvcr.cz/soubor/2007-status-report-on-migration-pdf.aspx

Obrázek č. 14 – Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová

Zdroj: Liberecký kraj [online]. 2008,

Dostupné na : <http://odbor-socialni.kraj-lbc.cz/page547>

8 FAKTA O VYHOŠTĚNÝCH CIZINCÍCH Z ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Zjištěné údaje jsou získány a zpracovány ze Statistických údajů Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky a z Policejního prezidia České republiky. Jednotlivé údaje se týkají České republiky od roku 2007 do roku 2009. (Údaje o roku 2010 v době vytváření bakalářské práce nebyly plnohodnotně k dispozici).

8.1 Mezinárodní ochrana a azylové řízení

Průběh řízení o udělení mezinárodní ochrany upravuje zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, a o změně zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Správním orgánem rozhodujícím ve věci v první instanci je Ministerstvo vnitra – odbor azylové a migrační politiky.

8.1.1 Řízení o mezinárodní ochraně v roce 2009

Tabulka č. 3

Státní občanství	Nevyřízené případy za předcházející období Cases pending on 1 January	Počet nových žádostí New applications	Věc vrácená OAMP Cases referred back to DAMP	Azyl udělen Asylum granted	Doplňková ochrana udělena Subsidiary protection granted	Zamítnuté žádosti Applications rejected	Řízení zastaveno pro nepřístupnost žádosti Procedure discontinued for inadmissibility of the	Rozhodnutí celkem Decisions, total	Nevyřízené případy na další období Cases pending on 31 December
CELKEM (TOTAL)	444	1 258	97	75	401	28	404	1 030	757
EVROPA (EUROPE)	144	441	41	16	169	9	166	391	241
EU 27(EU27)	1	6	-	-	-	-	5	5	2
OSTATNÍ (OTER) EVROPSKÉ (EUROPEAN) ZEMĚ (COUNTRIES)	143	435	41	16	169	9	161	386	239
ASIE (ASIA)	217	634	34	52	202	9	185	515	350
AMERIKA (AMERICAN)	2	13	1	-	2	5	2	9	7
AFRIKA (AFRICA)	68	105	19	5	21	2	41	79	113
bez státní příslušnosti	13	65	2	2	7	3	10	36	46

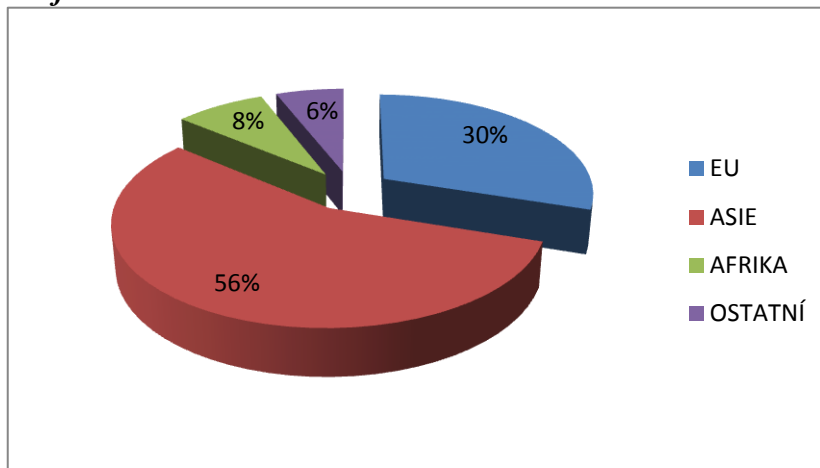
Zdroj: Chytil, D., *Cizinci v České republice*, Český statistický úřad 2010

Pozn. Vlastní zpracování autora, 2011

V roce 2009 Česká republika evidovala 1258 žádostí o udělení mezinárodní ochrany. V porovnání s rokem 2008 se počet žádostí o mezinárodní ochranu (azyl) snížil o 24 %, čímž je patrné, že pokračoval trend poklesu počtu žadatelů o mezinárodní ochranu, který je zaznamenán již od vstupu do Evropské unie, tj. od roku 2004.

Nejvíce žadatelů o Mezinárodní ochranu v roce 2009 bylo z: 56% Asie, z 30% se jednalo o Evropské žadatele a z 8% žádali cizinci z Afriky.

Graf č. 2 – Žadatelé o mezinárodní ochranu v roce 2009

Zdroj: Mgr. Chytil, D., *Cizinci v České republice*, Český statistický úřad 2010
Pozn. vlastní zpracování autora

Nejvíce žadatelů o mezinárodní ochranu, stejně jako v předchozím roce, bylo podáno příslušníky Ukrajiny (203), druhé místo zaujali cizinci z Kazachstánu (186), dále následovali státní příslušníci Mongolska (159), a na dalším místě cizinci z Turecka (66).

O mezinárodní ochranu si v roce 2009 v České republice zažádali cizinci 60 různých státních příslušností.³³

8.2 Kriminalita cizinců

Informace a data jsou získány z Ministerstva spravedlnosti České republiky.

V České republice bylo podle zjištěných údajů státních zastupitelství a soudů v roce 2009 stíháno 57 514 osob, z toho bylo 56 064 příslušníků 27 vybraných evropských zemí (97 %). Z Asie bylo stíháno 693 cizinců (1,2 %), z Afrických zemí 83 cizinců (0,15 %) a ostatních cizinců bylo 18 (1,65 %). Obžalováno bylo 49 459 osob, z nich bylo 48 192 příslušníků 27 evropských států (97 %) a 1267 cizinců zbytku světa (3 %), a pravomocně odsouzeno 73 787 osob, z toho 891 cizinců (1,2 % všech odsouzených).

³³ Cizinci v České republice – Český statistický úřad 2010 – vlastní zpracování dne 3. 3. 2011

8.2.1 Stíhané, obžalované a odsouzené osoby dle státního občanství v roce 2009

Tabulka č. 4

Státní občanství	Stíháno <i>Prosecuted</i>	Obžalováno <i>Accused</i>	Zkrácené řízení <i>Simplified proceedings</i>	Navrženo na potrestání <i>Moved for punishment</i>	Odsouzeno <i>Convicted</i>	Citizenship
Celkem	57 514	49 459	55 701	53 208	73 787	Total
Evropské země celkem	56 719	48 773	55 162	52 696	72 896	European countries, total
Celkem EU 27	56 064	48 192	53 978	51 543	71 504	EU 27, total
Zbýlé země EU	655	581	1 184	1 153	1 392	The Remaining EU countries
Asijské země celkem	693	603	456	432	754	Asian countries, total
Africké země celkem	83	69	64	63	107	African countries, total
Americké země celkem	16	11	15	13	27	American countries, total
Oceánie	2	2	3	3	2	Oceania
Bez státního občanství	1	1	1	1	1	Stateless

Zdroj: Chytil, D., *Cizinci v České republice*, Český statistický úřad 2010
Pozn. Vlastní zpracování autora, 2011

8.2.2 Vybrané trestné činy cizinců v roce 2009

Tabulka č. 5

Paragraf trestního zákona a jeho název	Celkem <i>Total</i>	v tom		<i>Criminal Code section and its title</i>
		občané ČR <i>Czech citizens</i>	cizinci <i>Foreigners</i>	
Celkem	95 582	88 907	6 675	Total
§ 124 Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou	5	1	4	<i>Violation of statutory regulations on the circulation of goods in relations with foreign countries</i>
§ 125 Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění	141	134	7	<i>Misrepresentation of data relating to economic results and assets</i>
§ 140 Padělání a pozměňování peněz	124	110	14	<i>Counterfeiting and altering of money</i>
§ 145a Padělání a pozměňování nálepek k označení zboží nebo předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti	1	-	1	<i>Counterfeiting and altering labels designating the origins of goods or objects proving the fulfillment of a charge /fee obligation</i>
§ 147 Neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	187	179	8	<i>Failure to transfer taxes and statutory social insurance and health insurance contribution and employment policy contribution</i>
§ 148 Zkrácení daně, poplatků a podobné povinné platby	235	221	14	<i>Curtailment of taxes, fees and similar mandatory dues</i>

§ 148a	Porušení předpisů o nálepkách k označení zboží	44	18	26	<i>Breaches of rules on identification of goods by stamps</i>
§ 150	Porušování práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu	167	53	114	<i>Infringement of rights to trademarks, commercial names and protected designations of origin</i>
§ 155	Útok na veřejného činitele	589	535	54	<i>Assaults on public officials</i>
§ 161	Podplácení	51	31	20	<i>Bribe-giving</i>
§ 171	Maření výkonu úředního rozhodnutí	8 195	7 230	965	<i>Frustrating execution of an official decision</i>
§ 171a	Nedovolené překročení státní hranice	51	33	18	<i>Illegal crossing of the state border</i>
§ 171d	Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky	17	15	2	<i>Facilitation to illegal residence in the territory of the Czech republic</i>
§ 175	Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek	168	165	3	<i>False testimony (perjury) and false expert opinion</i>
§ 176	Padělání a pozměňování veřejné listiny	160	143	17	<i>Forging and altering a public document</i>
§ 176a	Nedovolená výroba a držení státní pečeti a úředního razítka	5	3	2	<i>Unauthorized making and keeping of the state seal and an official stamp</i>
§ 180d	Řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění	12 665	11 793	872	<i>Driving a vehicle without driving licence permit</i>
§ 185	Nedovolené ozbrojování	188	171	17	<i>Unauthorized arming</i>
§ 187	Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů	1 180	1 077	103	<i>Unauthorized production and possession of narcotic and psychotropic substances and poisons</i>
§ 201	Ohrožení pod vlivem návykové látky	14 893	13 571	1 322	<i>Endangering others under the influence of an addictive substance</i>
§ 202	Výtržnictví	4 049	3 735	314	<i>Rowdyism</i>
§ 204	Kuplířství	82	68	14	<i>Pandering</i>
§ 209	Poškozování cizích práv	194	179	15	<i>Violating another person's rights</i>
§ 213	Zanedbání povinné výživy	7 091	6 930	161	<i>Evasion of alimony payments</i>
§ 217	Ohrožování mravní výchovy mládeže	919	891	28	<i>Endangering the morale of juveniles</i>
§ 218	Podávání alkoholických nápojů mládeži	27	25	2	<i>Supplying alcoholic beverages to juveniles</i>
§ 219	Vražda	111	89	22	<i>Murder</i>
§ 221	Ublížení na zdraví	2 342	2 181	161	<i>Injury to health</i>
§ 233	Zavlečení do ciziny	1	-	1	<i>Abduction abroad</i>
§ 234	Loupež	1 393	1 241	152	<i>Robbery</i>
§ 235	Vydírání	729	676	53	<i>Extortion</i>
§ 238	Porušování domovní svobody	2 974	2 860	114	<i>Violation of domestic freedom</i>
§ 247	Krádež	15 340	14 486	854	<i>Larceny</i>
§ 248	Zpronevěra	2 131	2 061	70	<i>Embezzlement</i>
§ 249	Neoprávněné užívání cizí věci	1 059	1 000	59	<i>Unauthorized use of another person's thing</i>
§ 249b	Neoprávněné držení platební karty	1 649	1 537	112	<i>Unauthorized possession of a payment card</i>
§ 250	Podvod	2 928	2 766	162	<i>Fraud</i>
§ 251	Podílnictví	489	462	27	<i>Participation</i>
§ 257	Poškozování cizí věci	2 546	2 395	151	<i>Damaging another person's property</i>

*Zdroj: Chytil, D., Cizinci v České republice, Český statistický úřad 2010
Pozn. Vlastní zpracování autora, 2011*

8.3 Porušení zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

Porušení zákonů České republiky nebo protiprávním jednáním cizinců na území ČR je jejich pobyt ukončen příslušným správním orgánem (cizinecká policie) v správním řízení ve věci správního vyhoštění, které je stanoveno v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. (§ 118 - § 119).

Druhým trestem vyhoštění cizince z území České republiky je trest vyhoštění soudem dle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (§ 80)³⁴.

8.3.1 Vyhoštění z ČR - nejvíce zastoupení občané zemí

Tabulka č. 6

Státní občanství <i>Citizenship</i>	Počet cizinců s vyhoštěním uloženým soudy (trest vyhoštění)	Realizace trestu vyhoštění	Počet cizinců s vydaným rozhodnutím o správním vyhoštění	Realizace správního vyhoštění <i>Administrative expulsion actually implemented</i>
Celkem Total	1 609	424	4 629	245
z toho:				
Ukrajina	580	164	2 541	84
Slovensko	333	89	426	28
Vietnam	96	29	239	25
Polsko	88	19	208	16
Rumunsko	85	18	151	14
Rusko	54	15	112	11
Bělorusko	45	13	103	10
Moldavsko	41	12	100	9
Mongolsko	37	11	69	9
Čína	32	10	53	5
Celkem Total	1 529	367	2 909	337
z toho:				
Ukrajina	512	161	1 323	135
Slovensko	337	67	256	71
Polsko	99	30	184	30
Vietnam	95	15	124	19
Rumunsko	77	13	106	12
Rusko	55	13	100	11
Mongolsko	50	12	94	9
Bělorusko	45	10	79	7
Moldavsko	40	9	75	4
Bulharsko	26	7	44	4
Celkem Total	1 464	400	3 064	624
z toho:				
Ukrajina	418	134	1 155	279
Slovensko	365	114	363	122

³⁴ § 80 Trestného zákoníku – Vyhoštění - viz. Příloha č. 5

Vietnam	130	47	224	78
Polsko	96	16	166	48
Rumunsko	59	14	144	29
Mongolsko	49	12	122	12
Rusko	49	9	70	10
Bulharsko	34	7	63	8
Gruzie	27	7	57	5
Litva	27	7	57	4

Zdroj: Chytil, D., *Cizinci v České republice*, Český statistický úřad 2010

Pozn. Vlastní zpracování autora, 2011

8.4 Nelegální migrace přes státní hranici České republiky

Nelegální migrací přes státní hranice ČR, se rozumí nedovolené překročení státní hranice České republiky a to občany ČR tak i cizinci. Do této kategorie jsou zahrnuty případy neoprávněného vstupu cizinců na území ČR, ale také případy kdy cizinec nedovoleným způsobem opustí nebo se o neoprávněný přechod státní hranice prokazatelně pokusí. Evidovány jsou také případy použití neregulérních cestovních dokladů, přechody státní hranice s účastí převaděčů či případy osob nalezených v úkrytech dopravních prostředků.

Druhou kategorií Nelegální migrace je porušování pobytového režimu. Zde jsou zahrnuty případy nelegálních pobytů na území ČR, a to ve vnitrozemí nebo na hraničních přechodech při jejich vycestování.

Výraznou změnou v pojetí nelegální migrace přes státní hranici je vstup České republiky do schengenského prostoru v roce 2008. Tímto pádem je nutné považovat rok 2008 za nulový rok v nelegální migraci.

Od roku 2008 jsou dvě základní kategorie nelegální migrace na území České republiky:

1. **Nelegální překročení vnější schengenské hranice ČR** – mezinárodní letiště (Praha – Ruzyně, Ostrava, Brno, Karlovy Vary)
2. **Nelegální pobyt** – cizinci nelegálně pobývající na území České republiky, kteří porušují zákonem předepsané podmínky pro pobyt cizince. A také cizinci zajištění v tranzitním prostoru letiště.

8.4.1 Vývoj nelegální migrace cizinců v České republice

Tabulka č. 7

Státní občanství	Celkem <i>Total</i>	z toho			<i>Citizenship</i>
		na hraničním přechodu při výjezdu z ČR <i>At border crossing when leaving the CR**</i>	při kontrolních a bezpečnostních akcích <i>At control and security operations</i>	ostatní ve vnitrozemí ČR <i>Others, inland (CR)</i>	
2007					
Celkem	4 712	1 227	1 929	1 556	Total
z toho:					
Ukrajina	2 904	977	1 239	688	<i>Ukraine</i>
Vietnam	345	2	136	207	<i>Viet Nam</i>
Čína	176	27	44	105	<i>China</i>
Mongolsko	174	6	74	94	<i>Mongolia</i>
Rusko	150	34	66	50	<i>Russian Federation</i>
Bělorusko	133	20	50	63	<i>Belarus</i>
Moldavsko	121	26	52	43	<i>Moldova</i>
Slovensko	111	7	100	4	<i>Slovakia</i>
Kyrgystán	58	4	12	42	<i>Kyrgyzstan</i>
Gruzie	54	2	28	24	<i>Georgia</i>
Nigérie	44	2	8	34	<i>Nigeria</i>
Srbsko a Černá Hora	29	-	11	18	<i>Serbia and Montenegro</i>
Kazachstán	28	13	6	9	<i>Kazakhstan</i>
Saudská Arábie	25	21	4	-	<i>Saudi Arabia</i>
Alžírsko	21	2	5	14	<i>Algeria</i>
2008*					
Celkem	3 661	432	2 362	867	Total
z toho:					
Ukrajina	1 547	72	1 071	404	<i>Ukraine</i>
Vietnam	316	3	219	94	<i>Viet Nam</i>
Mongolsko	269	4	136	129	<i>Mongolia</i>
Slovensko	232	2	227	3	<i>Slovakia</i>
Rusko	190	51	107	32	<i>Russian Federation</i>
Arménie	98	74	15	9	<i>Armenia</i>
Moldavsko	97	13	65	19	<i>Moldova</i>
Gruzie	94	55	33	6	<i>Georgia</i>
Bělorusko	83	16	39	28	<i>Belarus</i>
Čína	79	7	52	20	<i>China</i>
Srbsko	50	5	39	6	<i>Serbia</i>
Nigérie	49	3	25	21	<i>Nigeria</i>
Turecko	43	11	28	4	<i>Turkey</i>
Makedonie	39	13	21	5	<i>Macedonia</i>
nezjištěno	35	22	9	4	<i>Not identified</i>
2009					
Celkem	4 267	683	1 996	1 588	Total
z toho:					
Ukrajina	1 502	96	944	462	<i>Ukraine</i>
Vietnam	389	1	205	183	<i>Viet Nam</i>
Rusko	376	142	56	178	<i>Russian Federation</i>
Mongolsko	253	2	110	141	<i>Mongolia</i>

Slovensko	224	-	208	16	Slovakia
Gruzie	163	19	23	121	Georgia
Moldavsko	140	14	54	72	Moldova
Uzbekistán	88	8	37	43	Uzbekistan
Čína	87	13	35	39	China
Arménie	80	54	8	18	Armenia
Bělorusko	80	29	25	26	Belarus
Nigérie	73	2	22	49	Nigeria
Kazachstán	61	23	14	24	Kazakhstan
Kyrgystán	50	2	17	31	Kyrgyzstan
Turecko	49	21	8	20	Turkey

Zdroj: Chytil, D., Cizinci v České republice, Český statistický úřad 2010

Pozn. Vlastní zpracování autora, 2011

8.4.2 Nelegální migrace přes státní hranice České republiky

Tabulka č. 8

Občanství	Celkem Total	z toho			Citizenship
		muži Males	děti do 15 let Children under 15	ve směru do ČR Inflow	
2007					
Celkem	3 384	2 007	156	1 376	Total
Cizinci celkem	2 837	1 685	129	1 001	Foreigners, total
z toho:					
Vietnam	418	228	28	15	Viet Nam
SRN	345	179	3	216	Germany
Ukrajina	336	144	3	70	Ukraine
Polsko	276	192	14	122	Poland
Moldavsko	179	101	-	29	Moldova
Turecko	139	98	10	33	Turkey
Čína	138	95	2	69	China
Irák	90	57	13	23	Iraq
Slovensko	69	49	-	62	Slovakia
Mongolsko	68	33	3	2	Mongolia
Rusko	65	42	8	14	Russian Federation
Sýrie	59	36	9	46	Syria
Gruzie	48	39	2	3	Georgia
Pakistán	48	41	3	36	Pakistan
2008*					
Celkem	168	104	9	130	Total
Cizinci celkem	168	104	9	130	Foreigners, total
z toho:					
Moldavsko	30	12	-	26	Moldova
Sýrie	28	15	6	27	Syria
Irák	14	11	1	10	Iraq
nezjištěno	11	8	-	3	Not identified
Ukrajina	10	5	-	-	Ukraine
bez státní příslušnosti	9	5	1	9	Stateless
Nigérie	9	3	1	9	Nigeria
Srí Lanka	7	6	-	7	Sri Lanka
Turecko	5	4	-	5	Turkey
Vietnam	5	4	-	1	Viet Nam

Albánie	4	3	-	1	Albania
Írán	4	4	-	4	Iran
Pákistán	4	4	-	4	Pakistan
Rusko	4	2	-	3	Russian Federation
2009					
Celkem	190	131	11	146	Total
Cizinci celkem	190	131	11	146	Foreigners, total
z toho:					
Sýrie	33	20	7	33	Syria
Ukrajina	20	15	-	1	Ukraine
Vietnam	13	12	-	13	Viet Nam
Čína	11	6	-	11	China
Srí Lanka	11	9	-	11	Sri Lanka
Palestina	10	6	3	9	Palestine
Nigérie	9	5	-	4	Nigeria
Turecko	9	9	-	9	Turkey
Libanon	9	8	-	9	Lebanon
bez státní příslušnosti	8	5	-	8	Stateless
Egypt	8	8	-	7	Egypt
Kazachstán	6	4	-	6	Kazakhstan
Írán	5	5	-	-	Iran
Moldavsko	5	-	-	5	Moldova

Zdroj: Chytil, D., *Cizinci v České republice*, Český statistický úřad 2010

Pozn. Vlastní zpracování autora, 2011

8.4.3 Nelegální migrace na území České republiky – porušování pobytového režimu

Tabulka č. 9

Občanství	Celkem <i>Total</i>	z toho			Citizenship
		muži <i>Males</i>	děti do 15 let <i>Children under 15</i>	ve směru do ČR <i>Inflow</i>	
2007					
Celkem	3 384	2 007	156	1 376	Total
Cizinci celkem	2 837	1 685	129	1 001	Foreigners, total
z toho:					
Vietnam	418	228	28	15	Viet Nam
SRN	345	179	3	216	Germany
Ukrajina	336	144	3	70	Ukraine
Polsko	276	192	14	122	Poland
Moldavsko	179	101	-	29	Moldova
Turecko	139	98	10	33	Turkey
Čína	138	95	2	69	China
Irák	90	57	13	23	Iraq
Slovensko	69	49	-	62	Slovakia
Mongolsko	68	33	3	2	Mongolia
Rusko	65	42	8	14	Russian Federation
Sýrie	59	36	9	46	Syria
Gruzie	48	39	2	3	Georgia
Pákistán	48	41	3	36	Pakistan
2008*					

Celkem	168	104	9	130	Total
Cizinci celkem	168	104	9	130	Foreigners, total
z toho:					
Moldavsko	30	12	-	26	Moldova
Sýrie	28	15	6	27	Syria
Irák	14	11	1	10	Iraq
nezjištěno	11	8	-	3	Not identified
Ukrajina	10	5	-	-	Ukraine
bez státní příslušnosti	9	5	1	9	Stateless
Nigérie	9	3	1	9	Nigeria
Srí Lanka	7	6	-	7	Sri Lanka
Turecko	5	4	-	5	Turkey
Vietnam	5	4	-	1	Viet Nam
Albánie	4	3	-	1	Albania
Írán	4	4	-	4	Iran
Pákistán	4	4	-	4	Pakistan
Rusko	4	2	-	3	Russian Federation
2009					
Celkem	190	131	11	146	Total
Cizinci celkem	190	131	11	146	Foreigners, total
z toho:					
Sýrie	33	20	7	33	Syria
Ukrajina	20	15	-	1	Ukraine
Vietnam	13	12	-	13	Viet Nam
Čína	11	6	-	11	China
Srí Lanka	11	9	-	11	Sri Lanka
Palestina	10	6	3	9	Palestine
Nigérie	9	5	-	4	Nigeria
Turecko	9	9	-	9	Turkey
Libanon	9	8	-	9	Lebanon
bez státní příslušnosti	8	5	-	8	Stateless
Egypt	8	8	-	7	Egypt
Kazachstán	6	4	-	6	Kazakhstan
Írán	5	5	-	-	Iran
Moldavsko	5	-	-	5	Moldova

* od roku 2008 nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici, tzn. pouze vzdušná hranice

* since 2008 illegal migration across the external Schengen border, i.e. air border only

Zdroj: Chytil, D., Cizinci v České republice, Český statistický úřad 2010
Pozn. Vlastní zpracování autora, 2011

9 ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ STAVU

Na základě provedeného šetření a studia materiálů s přihlédnutím k několikaleté praxi při službě u cizinecké policie jsem dospěl k těmto závěrům:

Z údajů v kapitole 8 a příložených tabulek a grafů je jednoznačně patrné, jak se vyvíjely trendy cizinců v žádostech o mezinárodní ochranu, trestných činech cizinců, nelegální migrace a v neposlední řadě správních vyhoštění, jak soudem, tak i cizineckou policií. Ze zjištěných údajů i praxe je patrné, že problematika týkající se cizinců se neustále vyvíjí, mění a zdokonaluje.

9.1 Legislativa

Začneme legislativou. Nedostatky současného právního systému, jak ve věcech trestních, tak i správních mechanismů nutí dodržovat pobytově-právní předpisy, čímž je myšlen zejména zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

Je velmi patrné špatné nastavení správních sankcí a zásahů za neoprávněný pobyt cizince na území České republiky. Pokuta, kterou cizinec obdrží za neoprávněný pobyt, je jedna z možných alternativ, činí maximálně 5000,- Kč a neumožňuje žádné odstupňování podle závažnosti přestupku, míry zavinění cizince a následků přestupku. Podíváme-li se na vyhoštění cizince je to sankce o to tvrdší, že se při ukládání vůbec nepřihlíží k žádným souvislostem.

Cizinci nejsou motivováni minimalizovat svůj nelegální pobyt, neboť jim za 1 měsíc nelegálního pobytu hrozí stejný postih jako za dobu 10 let. Za důležitou součást nadměrného donucování a nízké legitimacy systému správních postihů je třeba považovat svěřené rozhodování o omezování osobní svobody cizinců správním orgánům a nedostatečnou soudní kontrolu těchto detencí. Soudní přezkum rozhodnutí o zajištění cizinců tedy nelze považovat za efektivní a zejména ne za systémově zajištěný.

9.1.1 Opatření ke zlepšení legislativy v problematice cizinců:

- Stanovení jednotné legislativy v rozhodování ve věci správního vyhoštění cizinců, aby nemohlo docházet k různorodým výkladům předpisů.
- Není nutné, aby docházelo tak často ke změně zákonů, čímž je velmi ztěžována práce orgánů činných v problematice cizinců.
- Vytvoření neměnných srozumitelných zákonů s jediným výkladem, který nebude plný nepřesností s možností různých výkladů, které mají za následek napadnutí rozhodnutí ve věci správního vyhoštění a opětovnou možnost legalizace pobytu cizince.
- Rozhodování ve věci ukončování pobytu cizinců by mělo příslušet odborníkům se specializací pouze na správní řízení ve věci správního vyhoštění.
- Zlepšení spolupráce a komunikativnosti složek činných ve správním řízení.

- Vypracování a ustanovení přesného seznamu právoplatných tlumočnicků, kteří budou mít ověřené a legální dokumenty, opravňující je k tlumočení. Není možno, aby docházelo k falzifikaci těchto dokumentů a razítek.
- Není-li možno zabezpečení odborníků z řad členů policejního sboru, veškerá rozhodnutí ve správním řízení ve věci správního vyhoštění by měly rozhodovat instance justice.

9.2 Účelové manželství

Dalším problémem, který napomáhá k nelegálnímu pobytu na území České republiky jsou tzv. fiktivní manželství nebo také účelové manželství, uzavřené za úplatu. Fiktivní manželství lze považovat za sdělení nepravdivé informace úřadům a za klamání úřadů. (V současné době velký trend občanů z Nigerijské federativní republiky.) Z vlastní praxe vím, že dokazovat fiktivnost manželství je skoro nemožné. Neboť legislativa neumožňuje provádět potřebné úkony, které by vedly k objasnění těchto fiktivních manželství. Pokud nedojde ke změně legislativy, jsou tato fiktivní manželství skoro neodhalitelná a nepostižitelná.

9.2.1 Opatření ke zlepšení problematiky účelového manželství:

Jak bylo uvedeno v kapitole 9.2, je skoro nemožné odhalit fiktivní manželství.

- Lze pouze navrhnout změnu legislativy, která se týká uzavírání manželství. Fiktivní manželství nebo zlegalizování pobytu cizinců třetích zemí na území České republiky by mělo být opatřeno v trestném zákoníku. Ať už peněžitými tresty pro osobu, která dopomohla cizinci k cestě a pobytu na území České republiky, nebo podmínkou popř. odnětím svobody. Pro cizince, který toto účelové manželství uzavřel, okamžité zahájení správního řízení ve věci správního vyhoštění z území České republiky a zákazem pobytu na celém území Schengenského prostoru.

9.3 Trestná činnost cizinců

Ze statistických údajů z roku 2009 je patrné, že se cizinci na území České republiky dopouštějí stejně závažných trestných činů jako naši občané a občané EU. Nejčastějšími trestnými činy páchanými cizinci na území České republiky je nepovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (§ 283 TrZ., Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy)³⁵. Ve vlastní praxi jsem se účastnil likvidace pěstírny omamných látek (konopí - cannabis). Jednalo se ve většině případů o cizince vietnamské národnosti. Sklizeň nebyla určena pro domácí trh. Jednalo se o velmi kvalitní zboží určené pro vývoz.

Cizinci jsou také stíháni pro majetkové trestné činy – nejčastěji krádeže a daňové úniky (§ 205 TrZ., Krádež,³⁶ § 240 TrZ., Zkrácení daně, poplatku a podobné

³⁵ § 283 Trestného zákoníku - Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy – viz Příloha č. 6

³⁶ § 205 Trestného zákoníku - Krádež – Viz Příloha č. 7

povinné platby³⁷). Také v hospodářské trestné činnosti se hlavně setkáváme s porušením práv k ochranné známce a padělání a pozměnění veřejné listiny. Ve své praxi jsem se setkal a řešil trestné činy padělání a pozměňování ochranné známky na kartonech cigaret a alkoholu. Jednalo se převážně o cizince z Ukrajiny a Vietnamu. V neposlední řadě se cizinci dopouštějí také násilné trestné činnosti. (trestný čin ublížení na zdraví, trestný čin loupeže, trestný čin nebezpečné vyhrožování).

Velkým trendem v trestné činnosti cizinců je padělání a pozměňování cestovních dokladů a řidičských průkazů, popř. využívání těchto dokladů k migraci do států schengenského prostoru (největší zájem je o Německo, Francie). Pokud se jedná o velmi kvalitní padělky nebo pozměněné doklady, je velmi těžké odhalit tyto „falza“ bez kvalitní techniky a zkušených specialistů školených na odhalování neregulérních dokladů.

Nesmím zapomenout také na dopravní trestné činy řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu.

9.3.1 Opatření k trestné činnosti cizinců

- Zlepšení spolupráce a koordinace činnosti mezi jednotlivými státy Schengenu.
- Rychlé a přesné předávání informací přes Národní centrálu SIRENE.
- Přesné zmapování a určení míst, kde docházelo k trestné činnosti – pěstování a distribuce omamných a psychotropních látek. Snaha narušení distribuční sítě vývozu těchto látek.
- Zkvalitnění práce příslušníků policejního sboru, aby věděli, jak mají zacházet s cizincem, který byl přistižen při páchání trestné činnosti.
- Doplnění policejních útvarů o zkušené specialisty v oboru odhalování neregulérních dokladů a ke zkvalitnění techniky pro tyto specialisty.
- Pokud se cizinec dopustí závažné trestné činnosti, není důvod, aby byl uvězněn v nápravném zařízení na území České republiky, ale měl by být správním orgánem popř. soudem vyhoštěn zpět na území domovského státu.
- Sjednocení vízové politiky a politiky týkající se cestovních dokladů v Schengenu.
- Konfiskace výnosů majetku z trestné činnosti
- Vzájemné uznávání peněžitých trestů a pokut v Schengenu

9.4 Problematika trestných činů souvisejících s nelegální migrací

Problematika trestných činů souvisejících s nelegální migrací je nejzávažnější a nejvíce se objevující trestná činnost, kterou řeší cizinecká policie. Tato problematika

³⁷ § 240 Trestného zákoníku - Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby – Viz Příloha č. 8

nelegální migrace je dělena na napomáhání k nelegálnímu pobytu na území České republiky, které se dopouštění nejen cizinci, ale také občané států Schengenu. Dalším druhem nelegální migrace je samotná migrace přes území jednoho státu do druhého státu.

Napomáhání k nelegálnímu pobytu na území České republiky je prováděno za úplatu. Velmi často jsou ochotni občané z České republiky ze sociálně slabších vrstev zlegalizovat pobyt cizincům. Ať je to fiktivním sňatkem, účelově zapsaným dítětem do rodného listu, či přiznáním fiktivního otcovství.

Nelegální migrace přes území České republiky je velmi často prováděna organizovanými skupinami. Jedná se jak o občany české národnosti, občany EU, ale také o cizince z třetích zemí, kteří mají legální pobyt v prostoru Schengenu. Odstraněním hranic se velmi napomohlo k této nelegální, dobře zpeněžitelné činnosti. Již před samotným vstupem do schengenského prostoru bylo velmi těžké odhalit organizované skupiny převaděčů. Při odstranění hranic se tento problém ještě více prohloubil. Trendem současnosti není pobyt na území České republiky, ale pouze tranzitovat dále do států Schengenu (přesnější informace uvádím v kapitole 8 - přílohy).

9.4.1 Opatření k zamezení nelegální migrace

Nelegální migraci nelze úplně odstranit. Tato trestná činnost bude existovat pořád. Z tohoto důvodu mají učiněná opatření pouze krátkodobý charakter, neboť nelegální migrace se neustále vyvíjí a vylepšuje. Je to „boj s větrnými mlýny“.

- Lepší spolupráce v rámci EUROPOLU ³⁸
- Zrychlení předávání pachatelů nelegální migrace do domovského státu.
- Častější použití evropského zatykače bez obavy za postih

³⁸ EUROPOL je agenturou Evropské unie v oblasti prosazování práva. Jejich cílem je pomáhat při vytváření bezpečnější Evropy prostřednictvím podpory orgánů v oblasti prosazování práva v členských státech Evropské unie v rámci jejich boje proti závažné mezinárodní trestné činnosti a terorismu. – viz Příloha č. 9

- Zpřesnění dat v systému SIRENE

Obrázek č. 15 - EUROPOL

Zdroj: EUROPOL, the European Police Office, 1998,
Dostupné na :<http://www.europol.europa.eu/index.asp?page=publar1998>

9.5 Závěrečné shrnutí

Závěrem ke zlepšení stavu v problematice správního řízení ve věci správního vyhoštění bych shrnul několik důležitých aspektů. Migrace cizinců se neustále vyvíjí a mění. Tuto problematiku je třeba sjednotit a ucelit. Není možné, aby dva sousední státy prováděly ukončení pobytu cizincům dvěma různými způsoby. Jedním velmi rychlým a nenáročným a druhý velmi zdlouhavým a finančně náročným (Německo vs. Česká republika). Nevidím důvod, proč by se o vyhoštění cizinců měl zajímat Ombudsman, jak je tomu v České republice podle novely pobytového zákona. Musíme si uvědomit, že cizinecká policie je represivní složka, tudíž musí striktně dbát, aby byla naplněna pravidla, kterými se musejí řídit cizinci na území České republiky. Je velmi smutné, že v současné době je mnoho orgánů, které mohou zasahovat a ovlivňovat činnost správního orgánu při ukončování pobytu cizinců na území České republiky. Také legislativa umožňuje prodlužování nelegálního pobytu cizinců. Ať je to během řízení nebo i v okamžiku, kdy se cizinec nachází v zajišťovacím zařízení a má být vyhoštěn zpět na území svého domovského státu.

Odborníci, kteří pracují v tomto oboru a mají právo měnit ustanovení a znění zákonů, by měli vytvořit zákony, které se nebudou neustále měnit a budou vyhovovat evropským směrnicím, budou mít pouze jeden výklad, budou jednoduché a srozumitelné. Napomůže to v omezení nelegální migrace a tím i usnadnění práce příslušným orgánům činným v problematice cizinců.

10 ZÁVĚR

Bakalářská práce poukazuje na úkony správních orgánů činných v správním řízení ve věci správního vyhoštění a také možnost řešení problematiky cizinců na území České republiky.

V závěru stručně shrnu výsledek mé práce, která ukazuje složitost a náročnost práce orgánů, které mají co dočinění s problematikou cizinců na území České republiky a jejich samotné vyhoštění z území České republiky. Ukázalo se, že současná právní úprava nakládání s těmito cizinci má tendenci akceptovat, kdy Evropská unie a Česká republika, jako její součást, je nucena reagovat na současné migrační trendy, trendy nelegálního zaměstnávání a kriminality cizinců a tedy činy cizinců v globalizovaném světě. Technická dostupnost překonávání geografických distancí přivádí na území České republiky osoby, jejichž pobyt je v rozporu s právním řádem naší společnosti. Regulace migrace by měla s maximální ochotou otevírat dveře legálně přicházejícím cizincům třetích zemí, jejichž znalosti, dovednosti, pracovní síla, a zkušenosti požaduje český pracovní trh. V důsledku okolností může dojít k tomu, že se někteří cizinci ocitnou na území České republiky nelegálně. Tito cizinci by měli při prvním kontaktu s cizineckou policií nebo orgány činnými v problematice cizinců dostat možnost se do své vlasti vrátit dobrovolně a na vlastní náklady. Je zbytečné a nákladné s těmito cizinci vést zdlouhavé správní řízení ve věci správního vyhoštění. Pokud jsou si vědomi své chyby, které se dopustili, bylo by vhodné těmto cizincům dát novou šanci.

Jsou také cizinci, u kterých je prokazatelná snaha vyhybat se odchodu z území České republiky a nerespektovat tak výzvu cizinecké policie nebo orgánů činných v problematice cizinců. S přihlédnutím k jejich potenciálnímu negativnímu vlivu na bezpečnost a veřejný pořádek, je nutné a účelné tyto cizince zajistit, vést s nimi správní řízení ve věci správního vyhoštění a dále je umístit do záchytných zařízení a nuceně ukončit jejich neoprávněný pobyt na území České republiky deportací.

Je známo, že bylo vynaloženo velké úsilí na kontrolu na vnějších hranicích Evropské unie, schengenských hranicích i na hranicích samostatných zdrojových zemí tak, aby bylo co nejvíce zabráněno nelegální migraci ze států třetích zemí. Velký problém je v tom, že většina nelegálních cizinců přicestuje na území České republiky nebo států Evropské unie legálně. Tedy na platné vízum, ač je to vízum krátkodobé, turistické nebo i pracovní, tedy v souladu s cizineckým zákonem. A jejich nelegální pobyt začíná překročením doby pobytu víza, nebo práce bez povolení (nenaplnují druh pobytu).

Ukázalo se, že zákon o pobytu cizinců na území České republiky je v souladu s mezinárodními a evropskými závazky. Neustále se vyvíjí a upravuje dle potřeb a nařízení z Evropské unie, čímž pomalu dochází k neúčelnosti a výhodám jen pro cizince. Příslušníci cizinecké policie začínají mít svázané ruce a pro boj s nelegálními cizinci a migrací nemají potřebné prostředky.

Současná podoba správního řízení ve věci správního vyhoštění klade velké nároky na efektivitu a rychlost, se kterou je správní vyhoštění prováděno. Je také patrné, že cizinci, zajištění v zařízeních pro zajištění cizinců chtějí svůj pobyt na území České republiky co možná nejvíce prodloužit a ztížit práci orgánů činných v správním řízení ve věci správního vyhoštění. Z tohoto důvodu jsou ochotni přijmout práci mladých začínajících právníků, kteří napadají rozhodnutí o uložení správního vyhoštění, což vede k soudnímu přezkumu rozhodnutí o vyhoštění. Jak bylo uvedeno, zákonná lhůta pro zajištění je 180 dnů a v této době může být cizinec zajištěn v zařízení. Pokud

tedy nedojde k úspěšnému rozhodnutí ve věcech žalob a kasačních stížností, jsou tito nelegální cizinci propuštěni na území České republiky a je velká pravděpodobnost, že neopustí území České republiky.

Boj s nelegální migrací by neměl být pouze bojem cizinecké policie a orgánů činných v problematice cizinců, ale měl by být bojem celé společnosti o to, aby v České republice byli pouze cizinci, kteří zde chtějí žít, pracovat, vzdělávat se a tím pádem se začlenit mezi občany České republiky.

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Použitá literatura

- KURŽEJA, J. a kol., 2002. *Cizinecká a pohraniční policie I.* vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2002. 200 s. ISBN 80-7251-087-8.
- KURŽEJA, J. a kol., 2003. *Cizinecká a pohraniční policie II.* vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2003. 177 s. ISBN 80-7251-123-8.
- HŘEBÍKOVÁ, I. a KURŽEJA, J., *Správní řízení na úseku pobytu cizinců*, vyd. Praha: Policejní akademie ČR, 2006. 193 s. ISBN 80-7251-227-7.
- KURŽEJA, J., 2007. *Cizinecká policie a Evropské právo.* vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2008. 346 s. ISBN 978-80-7251-272-0.
- JELÍNEK J. a kolektiv, 2009, *Trestní zákoník a trestní řád – s poznámkami a judikaturou*, 2009. 1216 s. ISBN 978-80-87212-22-6.
- CHYTL D., 2010, *Cizinci v České republice 2010*, Český statistický úřad 2010,
- HENDRYCH D., 2006, *Správní právo*, vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 861 s. ISBN 80-77179-442-2
- SLÁDEČEK V., 2005, *Obecné správní právo*, vyd. Praha: ASPI, a.s., 2005. 380 s. ISBN 80-7357-060-2

PŘÁVNÍ PŘEDPISY

Evropská unie

Nicejská smlouva ze dne 26. února 2001 mezi státy Evropské unie.

Amsterdamská smlouva podepsána dne 2. října 1997 a v platnost vstoupila 1. května 1999, změnila a přečíslovala Smlouvu o EU a Smlouvu o ES. Úplná znění těchto smluv jsou k ní připojena.

Lisabonská smlouva (též **Reformní smlouva**) je mezinárodní smlouva, jejímž cílem je reformace instituce Evropské unie a její fungování. Byla podepsána 13. prosince 2007 v Lisabonu, ratifikována 3. listopadu 2009 a vstoupila v platnost 1. prosince 2009.

Schengenské dohody souhrnné označení pro dva smluvní dokumenty, a to Schengenskou dohodu o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (14. června 1985), (dále jen "První Schengenská dohoda") a Schengenskou prováděcí úmluvu (19. června 1990).

Dublinská úmluva vstoupila v platnost dne 1. září 1997 a jejími smluvními stranami se staly všechny někdejší členské státy EU a také Norsko a Island. Úmluva o posouzení státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl podané v některém z členských států Evropských společenství

Článek 249 – Smlouva o založení ES, označovala uspořádání tří společenství – Evropské hospodářské společenství (EHS), Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO) založené 1952 smlouvou podepsanou 1951 (vypršela roku 2002 a její relevantní zbylá ustanovení přešla do smluv ES), a Evropské společenství pro atomovou energii (EUROATOM) (také ESAE), založené podepsáním druhé ze smluv v Římě roku 1957. Od roku 1965 byl běžně používán název **Evropská společenství** pro tato tři společenství dohromady.

Nařízení Rady (ES) č. 2725/2000 ze dne 11. prosince 2000 o zřízení systému „EURODAC“ (dále jen „nařízení EURODAC“) vstoupilo v platnost dne 15. prosince 2000

Nařízení Rady (ES) č. 407/2002 ze dne 28. února 2002 kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 2725/2000 o zřízení systému EURODAC pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování Dublinské úmluvy

Česká republika

Zákon č. 1/1993Sb., Ústava České republiky ze dne 16. prosince 1992 ve znění dalších předpisů usnesením České národní rady.

Zákon č. 2/1993Sb., Listina základních práv a svobod ze dne 16. prosince 1992 USNESENÍ předsednictva České národní rady

Zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád, v platném znění

Zákon č. 325/1999 Sb., o Azylu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

Zákon č. 141/1961 Sb., Trestní řád

Zákon 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců

Internetové zdroje

Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie. *Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie* [online]. 09/05/2008, (2008/C 115/01), [cit. 2010-12-25]. Dostupné na : <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:115:0001:01:CS:HTML>

AMSTERODAMSKÁ SMLOUVA. *Právo Evropské unie* [online]. 01. 05. 2004, [cit. 2010-12-26]. Dostupný na : http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?sn=y&hledany=amsterodamsk%E1+smlouva&cd=156&typ=r&levelid=eu_010.htm

SCHENGENSKÁ PROVÁDĚCÍ ÚMLUVA. *Právo Evropské unie* [online]. 01. 05. 2004, [cit. 2010-12-26]. Dostupný na : http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=156&typ=r&levelid=eu_257.htm

SCHENGENSKÉ DOHODY. *Právo Evropské unie* [online]. 01. 05. 2004, [cit. 2010-12-26]. Dostupný na : http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=156&typ=r&levelid=eu_258.htm

DUBLINSKÁ KRITÉRIA. *Právo Evropské unie* [online]. 01. 05. 2004, [cit. 2010-12-27]. Dostupný na :

http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?sn=y&hledany=Dublin&cd=156&typ=r&levalid=eu_050.htm

Nelegalita pobytu cizinců a trestní sankce. *Migraceonline.cz* [online]. 12. 06. 2008, [cit. 2011-01-18]. Dostupný na : <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2099149>

Nelegální migrace v České republice a její možné řešení pomocí regularizace. *Konferenci pořádá senátor Jaromír Štětina ve spolupráci s organizací Člověk v tísni* [online]. 08. 11. 2005, cit. 2011-01-21]. Dostupný na :

<http://www.jaromirstetina.cz/senat/konference/nelegalni-migrace-v-ceske-republice-a-jeji-mozne-reseni-pomoci-regularizace.html>

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 – Pobytová kontrola - vlastní zpracování autora

Obrázek č. 2 – Znak ČR - *Symboly ČR - Česká republika* [online]. 2007 [cit. 2011-03-15]. Symboly ČR. Dostupné na : <http://www.atlasceska.cz/ceska-republika/symboly-cr/>

Obrázek č. 3 – Znak EU - *EUROPA - EU v kostce - Symboly Evropské unie - Evropská vlajka* [online]. 2008 [cit. 2010-12-26]. Evropa - EU ve stručnosti. Dostupné na : http://europa.eu/abc/symbols/emblem/index_cs.htm#top

Obrázek č. 4 – Amsterodamská smlouva - Amsterodamsk%C3%A1 smlouva. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, last modified on 12. 3. 2011 [cit. 2011-03-15]. Dostupné na : http://cs.wikipedia.org/wiki/Amsterodamsk%C3%A1_smlouva

Obrázek č. 5 – Evropský znak SIRENE - *Consilium of the European union* [online]. 2007 [cit. 2011-01-17]. Dostupné na : [http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1157\(=en](http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1157(=en)

Obrázek č. 6 – Znak české centrály SIRENE - *Consilium of the European union* [online]. 2007 [cit. 2011-01-17]. Dostupné na : [http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1157\(=en](http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1157(=en)

Obrázek č. 7 – Schengenský prostor - *EUROPOL, the European Police Office* [online]. 1998 [cit. 2011-03-07]. Dostupné na : <http://www.europol.europa.eu/index.asp?page=publar1998>

Obrázek č. 8 – EURODAC - *Eurodac system* [online]. 1995 [cit. 2011-01-17]. EUROPA – The official web side of the European Union. Dostupné na : http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/133081_en.htm

Obrázek č. 9 – Zařízení EURODAC - *EURODAC [Gastarbajteri* [online]. 2002 [cit. 2011-03-10]. EURODAC - Abkommen. Dostupné na :

<http://www.obrazky.cz/detail?q=EURODAC&offset=21&limit=20&bUrlPar=filter%3D1&resNum=21&ref=http%3A//www.obrazky.cz/>

Obrázek č. 10 – Realizace Readmisní dohody se Slovenskem - *Policie České republiky* [online]. 2010 [cit. 2011-02-19]. Slovák podezřelý z loupeže předán do ČR. Dostupné na : <http://www.policie.cz/clanek/slovak-podezrely-z-loupeze-predan-do-cr.aspx>

Obrázek č.11 – Příjímací zařízení – Praha – Ruzyně - *Správa uprchlických zařízení MV ČR* [online]. 2009 [cit. 2010-12-19]. Příjímací středisko Praha - Ruzyně. Dostupné na : <http://www.suz.cz/pages/ruzyne.html>

Obrázek č. 12 – Zařízení pro zajištění cizinců Poštorná - *Vojensko.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-12-19]. Objekty PS. Dostupné na : <http://www.vojensko.cz/21-rps-postorna>

Obrázek č. 13 – Mapa ČR s vyznačenými Zařízeními pro zajištění cizinců - *Status-report-on-migration. 2007 Status Report on Migration in the Czech Republic* [online]. 2008, [cit. 2011-03-10]. Dostupný na : www.mvcr.cz/soubor/2007-status-report-on-migration-pdf.aspx

Obrázek č. 14 - Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová - *Liberecký kraj* [online]. 2008 [cit. 2010-12-19]. Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová. Dostupné na: <http://odbor-socialni.kraj-lbc.cz/page547>

Obrázek č. 15 – EUROPOL - *EUROPOL, the European Police Office* [online]. 1998 [cit. 2011-03-07]. EUROPOL, the European Police Office. Dostupné na : <http://www.europol.europa.eu/index.asp?page=publar1998>

Seznam tabulek

Tabulka č.1 - TŘI PILÍŘE EVROPSKÉ UNIE, Přejato z Wikipedie, Vlastní zpracování autora, [dne 2010-12-25], dostupné na :http://cs.wikipedia.org/wiki/T%C5%99i_pil%C3%AD%C5%99e_Evropsk%C3%A9_A9_unie“

Tabulka č. 2 – Readmisní dohody a dohody na úrovni Evropského společenství, kterými je vázána Česká republika, Vlastní zpracování autora 2010

Tabulka č. 3 – Řízení o mezinárodní ochraně v roce 2009, Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky, Přepřacováno autorem 2011

Tabulka č. 4 – Stíhané, obžalované a odsouzené osoby podle státního občanství v roce 2009, Ministerstvo spravedlnosti ČR, Přepřacováno autorem, 2011

Tabulka č. 5 – Vybrané trestné činy cizinců v roce 2009, Ministerstvo spravedlnosti ČR podle statistických listů soudů, Přepřacováno autorem 2011

Tabulka č. 6 – Vyhoštění z ČR (nejvíce zastoupení občané zemí), roky 2007 – 2009, Policejní prezidium ČR, Přepřacováno autorem 2011

Tabulka č. 7 - Vývoj nelegální migrace cizinců v České republice v letech 2000, 2002 – 2009, Policejní prezidium ČR, Přepřacováno autorem 2011

Tabulka č. 8 - Nelegální migrace přes státní hranice České republiky, 2007 – 2009, Policejní prezidium ČR, Přepřacováno autorem 2011

Tabulka č. 9 - Nelegální migrace na území České republiky – porušování pobytového režimu, 2007 – 2009, Policejní prezidium ČR, Přepřacováno autorem 2011

Seznam grafů

Graf č. 1 – Jednotlivé úkony Správního vyhoštění

Graf č. 2 – Žadatelé o mezinárodní ochranu v roce 2009

PŘÍLOHY

Příloha č. 1- § 119 Zákona č. 326/1999 Sb.

O pobytu cizinců na území České republiky a změně některých zákonů

Policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území,

a) až na 10 let,

1. je-li důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území ohrožit bezpečnost státu užitím síly při prosazování politických cílů, prováděním činnosti ohrožující základy demokratického státu nebo směřující k narušení celistvosti území anebo jiným obdobným způsobem, nebo

2. je-li důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ohrozit veřejné zdraví tím, že trpí závažnou nemocí, nebo

3. jestliže cizinec opakovaně úmyslně porušuje právní předpisy nebo maří výkon soudních nebo správních rozhodnutí,

b) až na 5 let,

1. prokáže-li se cizinec při hraniční nebo pobytové kontrole dokladem, který je padělán, anebo dokladem jiné osoby jako dokladem vlastním,

2. prokáže-li se cizinec při pobytové nebo hraniční kontrole při vycestování z území cestovním dokladem, jenž je neplatný z důvodů uvedených v § 116 písm. a), b), c) nebo d),

3. je-li cizinec na území zaměstnán bez povolení k zaměstnání, ačkoli je toto povolení

podmínkou výkonu zaměstnání, nebo na území provozuje dani podléhající výdělečnou činnost bez oprávnění podle zvláštního právního předpisu anebo bez povolení k zaměstnání cizince zaměstnal nebo takové zaměstnání cizinci zprostředkoval,

4. jestliže cizinec jednal nebo měl jednat za právnickou osobu, která cizince bez povolení k zaměstnání zaměstnala anebo která takové zaměstnání zprostředkovala,

5. nepodrobí-li se cizinec na výzvu policie hraniční kontrole,

6. překročí-li cizinec státní hranice v úkrytu nebo se o takové jednání pokusí,

7. překročí-li cizinec státní hranice mimo hraniční přechod, nebo

8. neprokáže-li cizinec věrohodným způsobem, že na území smluvních států pobývá po dobu, po kterou je na tomto území oprávněn pobývat přechodně bez víza nebo na krátkodobé vízum,

c) až na 3 roky,

1. pobývá-li cizinec na území bez cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn,

2. pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu, nebo

3. uvedl-li cizinec v řízení podle tohoto zákona nepravdivé informace s úmyslem ovlivnit rozhodování správního orgánu.

(2) Rozhodnutí o správním vyhoštění občana Evropské unie nebo jeho rodinného

příslušníka, který na území pobývá přechodně, lze vydat pouze v případě, že občan Evropské unie nebo jeho rodinný příslušník

- a) ohrožuje bezpečnost státu,
- b) závažným způsobem narušuje veřejný pořádek; to neplatí, jde-li o občana Evropské unie, který pobývá na území nepřetržitě po dobu nejméně 10 let, nebo
- c) ohrožuje veřejné zdraví tím, že trpí závažnou nemocí, pokud k takovému onemocnění došlo do 3 měsíců po vstupu na území.

(3) Rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který na území pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, studia nebo vědeckého výzkumu na území, lze vydat pouze v případě, že ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek anebo ohrožuje veřejné zdraví tím, že trpí závažnou nemocí, a s ohledem na závažnost jeho jednání nepostačuje zrušení platnosti tohoto povolení. Rozhodnutí o správním vyhoštění cizince podle věty první z důvodu ochrany veřejného zdraví však nelze vydat, došlo-li k onemocnění cizince až po převzetí povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny nebo za účelem studia na území.

(4) Rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který na území pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu rezidenta jiného členského státu Evropské unie, lze vydat pouze v případě, že tento cizinec ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, a s ohledem na závažnost jeho jednání nepostačuje zrušení platnosti tohoto povolení; souhlasí-li s takovým postupem příslušný orgán členského státu Evropské unie, který rezidentovi jiného členského státu Evropské unie toto právní postavení přiznal, policie cizince vyhostí mimo území států Evropské unie, které jsou vázány zvláštním právním předpisem Evropských společenství.

(5) Rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který požádal Českou republiku o mezinárodní ochranu, je vykonatelné po nabytí právní moci rozhodnutí, jímž se

- a) mezinárodní ochrana neuděluje,
- b) žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítá jako zjevně nedůvodná,
- c) řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavuje, nebo
- d) azyl nebo doplňková ochrana odnímá,

jestliže marně uplynula lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, nebo jestliže podle zvláštního právního předpisu podání žaloby proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nemá odkladný účinek. Rozhodnutí o správním vyhoštění není vykonatelné, přizná-li soud na žádost cizince jeho žalobě odkladný účinek.

(6) Rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který požádal o oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území podle zvláštního právního předpisu, je vykonatelné po nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí žádosti nebo po nabytí právní moci rozhodnutí o zastavení řízení o této žádosti, jestliže marně uplynula lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí ministerstva ve věci dočasné ochrany nebo soud nevyhověl jeho žádosti o přiznání odkladného účinku žaloby ve věci dočasné ochrany anebo soud přiznání odkladného účinku zrušil.

§ 116 - Zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a změně některých zákonů

Neplatnost cestovního dokladu

Cestovní doklad se pro účely tohoto zákona považuje za neplatný, jestliže

- a) uplynula doba platnosti v něm uvedená,
- b) byl poškozen tak, že zápisy v něm uvedené jsou nečitelné,
- c) je porušena jeho celistvost,
- d) obsahuje nesprávné údaje nebo neoprávněně provedené změny

Příloha č. 2 – Amsterodamská smlouva

Amsterodamská smlouva byla podepsána 2. října 1997 a v platnost vstoupila 1. května 1999, změnila a přečíslovala Smlouvu o EU a Smlouvu o ES. Úplná znění těchto smluv jsou k ní připojena.

Amsterodamská smlouva přinesla následující změny:

- bude změněn systém obsazování Komise v neprospěch velkých států
- pro hlasování v Radě EU bude upravena velikost kvót pro případy tzv. váženého hlasování
- počet poslanců v Evropském parlamentu nepřesáhne číslo 700
- Evropská rada bude moci označit členský stát, jenž se neřídí základními zásadami EU (svoboda, demokracie, lidská práva a základní svobody, právní stát) a hrubě je porušuje. Takovému státu mohou být, za stálé platnosti povinností, pozastavena některá práva, zejména právo hlasování v Radě EU
- v rámci rozvoje Unie jako oblasti svobody, bezpečnosti a práva bude mít Rada právo na návrh Komise a po konzultaci s parlamentem rozhodovat o vybraných otázkách vízové povinnosti
- v některých otázkách třetího pilíře (vnitro a justice) získá Rada oprávnění rozhodovat upravenou kvalifikovanou většinou na rozdíl od jednomyslnosti budou podstatnou měrou posíleny pravomoci institucí EU v boji proti finanční kriminalitě
- začlenila Schengenskou smlouvu do právního systému Evropské unie

U článků Smlouvy o Evropské unii původně označených písmeny A až S změnila Amsterodamská smlouva jejich označení na číselné.

Příloha č. 3 – Nicejská smlouva

Nicejská smlouva je smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii (Maastrichtská smlouva) a Římské smlouvy. Byla podepsána 26. února 2001 mezi státy Evropské unie na zasedání Evropské rady ve francouzském městě Nice. Po ratifikaci ve všech členských zemích EU (například v Irsku se kvůli ní konalo referendum) vstoupila v platnost 1.2.2003. Agenda zaniklého Evropského společenství uhlí a oceli byla touto smlouvou převedena na Evropské společenství.

Smlouva z Nice změnila způsob rozhodování v Evropské unii: v mnoha oblastech se začalo hlasovat kvalifikovanou většinou (místo principu jednomyslnosti). Dále zavádí systém tzv. *trojité většiny* (od posledního rozšíření v roce 2007 je pro přijetí návrhu nutno 255 z celkem 345 hlasů členů v Radě Evropské unie (členské státy mají podle velikosti od 3 do 29 hlasů, Česká republika má 12) a více než polovina členských států; dále může být na žádost členského státu ověřeno, zda kvalifikovaná většina reprezentuje alespoň 62 % obyvatel Unie). Smlouva z Nice dále zvýšila počet poslanců Evropského parlamentu na 732 a přerozdělila hlasy mezi jednotlivými státy v Radě Evropské unie a Evropském parlamentu.

Příloha č. 4 – Lisabonská smlouva

Lisabonská smlouva (též Reformní smlouva) je mezinárodní smlouva, jejímž cílem je především reformovat instituce Evropské unie a její fungování. Byla podepsána 13. prosince 2007 v Lisabonu, ratifikována 3. listopadu 2009 a vstoupila v platnost 1. prosince 2009.

Po neúspěchu Smlouvy o Ústavě pro Evropu („Ústavy EU“), odmítnuté referendy v Nizozemsku a Francii v roce 2005, má podle názoru příznivců prohlubování evropské integrace právě Lisabonská smlouva zajistit efektivní fungování Evropské unie do budoucna. Smlouva byla ratifikována všemi členskými státy EU a 1. prosince 2009 nabyla platnost první den měsíce následujícího po tom, co Česká republika uložila svou ratifikaci v Římě, k čemuž došlo dne 13. listopadu 2009. Na rozdíl od Smlouvy o Ústavě pro Evropu – která dosavadní smlouvy měla nahradit – má Lisabonská smlouva změnit stávající smlouvy, které v pozměněné podobě zůstávají dále v platnosti. Mnoho změn obsažených v neúspěšné Smlouvě o Ústavě pro Evropu však přejímá.

Zásady Lisabonské smlouvy EU byly vypracovány v bilaterálních jednáních během německého předsednictví Evropské unie v první polovině 2007, definitivně dohodnuty a schváleny na zasedání Evropské rady v Bruselu 21. až 22. června 2007, prodlouženého do ranních hodin soboty 23. června. Evropská rada dále udělila mandát Mezivládní konferenci k vypracování Lisabonské smlouvy, která měla být ratifikována do poloviny roku 2009.

Komplikované bylo referendum v Irsku, kde Irové v prvním referendu, které se konalo 12. června 2008, Lisabonskou smlouvu odmítli. Irsko následně získalo od Evropské unie záruky a vypsal referendum druhé, a to 2. října 2009. V tomto druhém referendu již Irové více než 2/3 hlasů Lisabonskou smlouvu schválili.

Lisabonská smlouva je předmětem časté kritiky, zejména v souvislosti s tím, že pokračuje v nastoleném trendu dalšího prohlubování integrace, přičemž např. dále omezuje v některých oblastech možnost států vetovat rozhodnutí v Radě EU.

Příloha č. 5 - § 80 Trestného zákoníku

Vyhoštění

- (1) Soud může uložit pachateli, který není občanem České republiky, trest vyhoštění z území České republiky, a to jako trest samostatný nebo i vedle jiného trestu,

vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku, anebo jiný obecný zájem; jako samostatný trest může být trest vyhoštění uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

- (2) S přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, možností nápravy a poměrům pachatele a ke stupni ohrožení bezpečnosti lidí, majetku nebo jiného obecného zájmu může soud uložit trest vyhoštění ve výměře od jednoho roku do deseti let, anebo na dobu neurčitou.
- (3) Soud trest vyhoštění neuloží, jestliže
 - a) se nepodařilo zjistit státní příslušnost pachatele,
 - b) pachateli byl udělen azyl nebo doplňková ochrana podle jiného právního předpisu,
 - c) pachatel má na území České republiky povolen trvalý pobyt, má zde pracovní a sociální zázemí a uložení trestu vyhoštění by bylo v rozporu se zájmem na spojování rodin,
 - d) hrozí nebezpečí, že pachatel bude ve státě, do kterého by měl být vyhoštěn, pronásledován pro svoji rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, příslušnost k určité sociální skupině, politické nebo náboženské smýšlení, nebo jestliže by vyhoštění vystavilo pachatele mučení či jinému nelidskému nebo ponižujícímu zacházení anebo trestu,
 - e) pachatel je občanem Evropské unie nebo jeho rodinným příslušníkem bez ohledu na státní příslušnost a má na území České republiky povolen trvalý pobyt anebo je cizincem s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta na území České republiky podle jiného právního předpisu, neshledá-li vážné důvody ohrožení bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku,
 - f) pachatel je občanem Evropské unie a v posledních 10 letech nepřetržitě pobývá na území České republiky, neshledá-li vážné důvody ohrožení bezpečnosti státu, nebo
 - g) pachatelem je dítě, které je občanem Evropské unie, ledaže by vyhoštění bylo v jeho nejlepším zájmu.

Příloha č. 6 - § 283 Trestného zákoníku

Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy.

Kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem.

Příloha č. 7 - § 205 Trestného zákoníku

Krádež

Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a

- a) způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou,

- b) čin spáchá vloupáním,
- c) bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí,
- d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo
- e) čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

Příloha č. 8 – § 240 Trestného zákoníku

Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby

Kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na úrazové pojištění, pojistné na zdravotní pojištění, poplatek nebo jinou podobnou povinnou platbu anebo vyláká výhodu na některé z těchto povinných plateb, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.

Příloha č. 9 - EUROPOL

EUROPOL je agenturou Evropské unie v oblasti prosazování práva. Jejich cílem je pomáhat při vytváření bezpečnější Evropy prostřednictvím podpory orgánů v oblasti prosazování práva v členských státech Evropské unie v rámci jejich boje proti závažné mezinárodní trestné činnosti a terorismu.

Tato agentura je činná v trestním řízení v Evropské unii. Cílem EUROPOLu je přispět k dosažení bezpečnější Evropy podporou donucovacími orgány členských států Evropské unie v boji proti mezinárodnímu terorismu a závažné trestné činnosti.

Více než 620 zaměstnanců v sídle EUROPOLu v Haagu – Nizozemsko, úzce spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení ve 27 členských státech Evropské unie a v dalších státech EU, a dále i s nepartnerskými státy jako je Austrálie, Kanada, USA a Norska.

Úředníci EUROPOLu nemají přímou pravomoc zadržet pachatele trestné činnosti, pouze mohou podpořit kolegy při shromažďování, analýze, získávání, předávání informací a koordinaci akcí. Úředníci EUROPOLu využívají informací pro prevenci, odhalování a vyšetřování trestných činů, sledují a stíhají pachatele trestných činů. Odborníci a analytici EUROPOLu se účastní společných šetření, které pomáhají řešit kriminální případy na různých místech v zemích EU.

Pracovníci EUROPOLu pocházejí z různých bezpečnostních sborů, (uniformovaná policie, cizinecká policie, celní správy). Tento multi-agenturní přístup napomáhá k uzavření mezery v informacích a minimalizuje prostor, ve kterém zločinci mohou pracovat.

V sídle EUROPOLu slouží asi 130 styčných důstojníků. Tito styční důstojníci jsou přiděleni k EUROPOLu ze strany členských států EU a společných nečlenských států

EU. Zaručují rychlou a efektivní spolupráci založenou na osobním kontaktu a vzájemné důvěře.

Příloha - Protokol o vyjádření účastníka správního řízení

Č. j.: CPUL-195-32/ČJ-2010-0461KP-ZYCH

Chomutov 7. června 2010

Počet listů: 3

P R O T O K O L

o vyjádření účastníka správního řízení sepsaný podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Dne 07. června 2010 v 10:00 hod. byl podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. Sepsán u ICP Chomutov protokol o vyjádření účastníka správního řízení s:

Jméno a příjmení: **Tran Van NGUYEN**

Datum narození: **16. 06. 1980**

Bytem: **Vietnamská socialistická republika, Quang Binh, Dong Hoi, Quang Phu**

Doklad totožnosti: **bez CD**

Státní občanství: **VNM**

Důvody sepsání protokolu: řízení ve věci správního vyhoštění podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zúčastněné osoby: tlumočník: Binh Viet ANH policista: prap. Karel DONÁT

Poučení:

Účastník správního řízení má podle ustanovení § 4 odst. 4, § 33 odst. 1, § 36 a § 38 zákona č. 500/2004 Sb.

Zejména tato práva:

- *uplatňovat svoje práva a oprávněné zájmy*
- *dát se zastupovat zmocněncem na základě plné moci*
- *navrhovat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí*
- *vyjádřit v řízení své stanovisko*
- *požádat správní orgán o poskytnutí informací o řízení*
- *vyjádřit se před vydáním rozhodnutím věci k podkladům pro rozhodnutí*
- *nahlížet do spisu, činit si výpisy a požadovat, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části*

Účastník správního řízení má podle ustanovení § 52 a § 79 zákona č. 500/2004 Sb. Zejména tyto povinnosti:

- *označit důkazy na podporu svých tvrzení*
- *nahradit náklady řízení paušální částkou v případě, že řízení vyvolal porušením své právní povinnosti*
- *nahradit náklady řízení, které by jinak správnímu orgánu nebyly vznikly, pokud jejich vznik způsobil porušením své právní povinnosti*

Pořádková opatření podle § 62 a § 63 zákona č. 500/2004 Sb.

- *tomu, kdo v řízení závažně ztěžuje jeho postup tím, že se bez omluvy nedostaví na předvolání ke správnímu orgánu, navzdory předchozímu napomenutí ruší pořádek, nebo neuposlechne pokynu úřední osoby, může správní orgán rozhodnutím uložit i opakovaně pořádkovou pokutu až do výše 50 000,- Kč,*
- *toho, kdo nepřístojným chováním ruší pořádek při ústním jednání nebo ohledání na místě, popřípadě při jiném úkonu, může správní orgán po předchozím upozornění vykázat z místa, kde se úkon koná*

Poučení jsem porozuměl/a a souhlasím s tím, aby bylo celé správní řízení vedeno v jazyce českém za přítomnosti tlumočnicka do jazyka vietnamského.

Účastník řízení
Tran Van NGUYEN

Zúčastněná osoba
Binh Viet ANH
tlumočnick

Za Správní orgán
prap. Tomáš ZYCH
inspektor

Po přečtení předchozího Protokolu o vyjádření účastníka řízení podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů souhlasím se svou výpovědí a nechci ji nějak doplnit.

Odpověď ANO, souhlasím.

Otázka: Jste zcela zdrav, nejste pod vlivem alkoholických nebo jiných psychotropních látek a jste schopen odpovídat?

Odpověď: Nejsem pod vlivem žádných léků, drog a jsem schopen vypovídat.

Otázka: Jak se jmenujete?

Odpověď: Tran Van NGUYEN a narodil jsem se 16.06.1980 ve Vietnamu.

Otázka: Máte na území České republiky nějaké příbuzné nebo osoby blízké?

Odpověď: Nemám

Otázka: Kdy jste přicestoval na území České republiky?

Odpověď: Do České republiky jsem přicestoval před deseti dny. Přiletěl jsem letadlem společně s dvěma pro mě neznámými Vietnamci, nejdříve z Hanoje do Moskvy a dále jsme pak cestovali osobním motorovým vozidlem. Během cesty jsem musel dvakrát vystupovat z osobního motorového vozidla společně s dvěma Vietnamci. A dále jsem šel pěšky až na místo kde na nás čekalo stejné osobní motorové vozidlo, kterým jsme pokračovali dále v cestě. Dále jsme jeli až do Prahy.

Otázka: Znal jste řidiče a jaké byl národnosti (jak vypadal)?

Odpověď: Neznal. Národnost byla Vietnamská. Mladý muž ve věku asi 25 let. Černé krátké vlasy. Neměl žádný zvláštní znamení.

Otázka: Jak jste přicestoval na území České republiky a kudy jste přijel?

Odpověď: Osobním motorovým vozidlem, modré barvy. Nevím, kudy jsem přijel.

Otázka: Kdo organizoval Vaši cestu na území České republiky?

Odpověď: Nevím.

Otázka: Přes koho jste si zařídil cestu na území České republiky?

Odpověď: Přes mého kamaráda TRAN Van Long (narozen asi 79 - 80), který žije v Anglii. Nevím ale přesně kde.

Otázka: Jak jste kontaktoval svého kamaráda TRAN Van Long v Anglii?

Odpověď: Můj kamarád LE mi moji cestu zařídil přes prostředníka. Můj kamarád mě kontaktoval telefonicky. Neznám prostředníka, přes kterého měla být zprostředkována má cesta do České republiky.

Otázka: Kolik Vás stála cesta na území České republiky?

Odpověď: 14 000 USD

Otázka: Kam jste měl namířeno (Cíl cesty a také účel pobytu)?

Odpověď: Chtěl jsem jet přes Francii do Anglie za mým kamarádem TRAN. Chtěl jsem v Anglii podnikat v hotelnictví.

Otázka: Kde máte svůj cestovní doklad?

Odpověď: Po příletu do Moskvy mi můj cestovní doklad vzali, nevím přesně kdo. Cestovní pas vzali i dvěma Vietnamcům, kteří přiletěli společně se mnou letadlem z Hanoje do Moskvy.

Otázka: Kde jste si opatřil cestovní pas, kterým jste se včera prokazoval při pobytové kontrole?

Odpověď: Cestovní pas, kterým jsem se prokazoval včera při pobytové kontrole, mi zprostředkovali lidé, u kterých jsem byl v Praze. Jednalo se o Vietnamce. Nebyli to ale Vietnamci, kteří mě přivezli do České republiky. Tento cestovní doklad mi dali před 10 dny.

Otázka: Kde jste pobýval na území České republiky?

Odpověď: Bydlel jsem v Praze v nějakém bytě. Jednalo se o panelový dům. Celou dobu jsem byl v tomto bytě. Jídlo mi vždy přinesli hotové do tohoto bytu. V tomto bytě jsem byl společně s dvěma Evropany, s kterými jsem byl kontrolován včera policejní hlídkou.

Otázka: Existují nějaké důvody, abyste nemohl odjet zpět do vlasti?

Odpověď: Není mi znám žádný důvod, který by mi bránil k návratu do vlasti.

Otázka: Jste si vědom toho, že pobýváte na území České republiky nelegálně?

Odpověď: Jsem si vědom toho, že pobývám na území České republiky nelegálně. Byl jsem zde pouze na skok.

Otázka: Proč jste si nezařídil vízum na území České republiky (Schengenský prostor)?

Odpověď: Nevím, proč jsem si nezažádal o vízum.

Otázka: Chcete vyrozumět Zastupitelský úřad své země?

Odpověď: Ne, nechci.

Dále k této věci uvádím: Chci být propuštěn na svobodu. Zařídít si pas a dobrovolně odcestovat ze zpět do Vietnamu.

To je vše co k dané věci chci vypovědět.

To je vše, co mohu k dané věci uvést, proti obsahu protokolu nemám námitek, nežádám provedení jeho změn ani doplnění. Skončeno, přečteno, podepsáno dne 07. 06. 2010 v 11:20 hodin.

Jmenovaný cizinec byl podrobně seznámen se Závazným stanoviskem Odboru azylové a migrační politiky, Informací o zařazení do schengenského informačního systému a dalšími podklady a dokumenty potřebnými ke správnímu řízení ve věci správního vyhoštění z území České republiky.

To je vše co mohu k dané věci uvést, proti obsahu protokolu nemám námitek, nežádám provedení jeho změn ani doplnění.

Skončeno, přečteno, podepsáno dne 07. 06. 2010 v 11:20 hod.

Účastník řízení :
Tran Van NGUYEN

Zúčastněná osoba :
Binh Viet ANH
tlumočnick

Za Správní orgán :
prap. Tomáš ZYCH
inspektor

prap. Karel DONÁT
inspektor

Příloha – Příkaz k umístění cizince do zařízení

Č. j. CPUL-195-23/ČJ-2010-0461KP-ZYCH

Chomutov 7. června 2010

Počet listů: 1

P Ř Í K A Z

k zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců

Podle § 129 odst. 1,3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, **z a j i s t ě t e a u m í s t ě t e** v zařízení pro zajištění cizinců **Bělá - Jezová:**

<u>Tran Van NGUYEN</u>	<u>16.06.1980</u>	<u>Vietnamská socialistická republika</u>
jméno, příjmení:	datum narození:	místo narození
<u>VNM</u>	<u>muž</u>	<u>bez CD</u>
státní občanství	pohlaví	č. CD
		<u>nezjištěno</u>
		stav

Vietnamská socialistická republika, Quang Binh, Dong Hoi, Quang Phu
trvalé bydliště

Ubytování nezletilých dětí společně se zajištěným cizincem: ne

Zajištění v zařízení předcházelo zajištění dle §27 odst. 2, zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ke kterému došlo dne 06. 06. 2010 v 23:20 hod., neboť orgán, který rozhoduje o ukončení pobytu na území České republiky nebo o správním vyhoštění. Policista je oprávněn cizince zajistit do doby, než tento orgán cizinci doručí rozhodnutí o ukončení pobytu nebo sdělení o zahájení řízení o správním vyhoštění.

Prvotně omezena na svobodě 06. 06. 2010 v 20:00 hod., předvedení dle §63 odst. 3 zák. č. 273/2008 Sb.

Návrh pro umístění cizince v části s přísným režimem: **umístění do zmírněného režimu.**

Kulaté razítko

.....
inspektor

Záznam o přijetí cizince do zařízení pro zajištění cizinců

Do zařízení pro zajištění cizinců **Bělá - Jezová** byl předán zajištěný cizinec s věcmi uvedenými v „Seznamu dočasně odebraných dokladů a věcí a finančních prostředků cizince“.

dne: _____ v _____ hodin.

_____ kulaté razítko

osobu předal

_____ osobu převzal

Klíčová slova

- **Správní vyhoštění** - Správním vyhoštěním se rozumí ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby k vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie. Doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie, stanoví policie v rozhodnutí o správním vyhoštění cizince. V odůvodněných případech lze rozhodnutím stanovit hraniční přechod pro vycestování z území (Citace Zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů).
- **Evropská unie** – Evropská unie je ekonomické a politické uskupení 27 států Evropy čítající 498 miliónů lidí. Původním cílem partnerství evropských zemí po druhé světové válce bylo propojení ekonomik za účelem zabránění vzniku další války v Evropě. Společenství se postupně hlouběji integrovalo i politicky a rozšiřovalo se o další státy.
- **Schengenský prostor** - Schengenský prostor je území, ve kterém mohou cizinci, turisté a cestující volně překračovat hranice, aniž by přitom museli procházet hraniční kontrolou a dokládat své cestovní pasy.
- **Legální pobyt** – je pojem, který znamená, že cizinec pobývá na území České republiky (v Schengenském, prostoru) oprávněně. Tedy splňuje podmínky Zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů
- **Nelegální pobyt** – je pojem, který znamená, že cizinec pobývá na území České republiky v rozporu s povinnostmi vyplývajícími ze zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.
- **Cizinec z třetích zemí** – každá fyzická osoba, která není občanem České republiky, nebo občanem Evropské unie.
- **Cizinecká policie** - Cizinecká policie je útvar Policie ČR s celorepublikovou působností a zvláštní specializací. Mezi hlavní úkoly Cizinecké policie patří odhalování nelegální migrace občanů jiných států a povolování vstupu a pobytu cizinců na území České republiky. Cizinecká policie má též za úkol potírat trestnou činnost páchanou v souvislosti s překračováním státních hranic.
- **Vízový štítek (vízum)** – je povolení, které opravňuje cizince ke vstupu a pobytu na území České republiky a také k vycestování. Opravňuje cizince pobývat na území České republiky po dobu platnosti vízového štítku. Je to ceninový papír, který je evidován.

KONEC PŘÍLOHOVÉ ČÁSTI BAKALÁŘSKÉ PRÁCE